20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ	համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	160
»	»	Վեցամսեայ	»	»	80
»	»	Եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց	»	եւ օտարական Թղթատարով տարեկան	»	»	240
Գաւառաց	համար	եւ օտարական Թղթատարով վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ,		տարեկան	ֆրանք		56
»	»	վեցամսեայ	»		28

Դուրսը ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'դառնիր.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Օրուան կարեւոր խնդիրն է Եգիպտականն. Եգիպտոսի չէզոքացման ծրագիրը զոր Անգլ. Կառավարութիւնը Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի միջոցաւ կ'առաջարկէ Բ. Դրան, թէպէտ նոր լուսած խորհուրդ մը չէ, բայց նոր խնդրոյ մը կերպարանն առած է. Լորտ Սալզպըրիի Նախարարութեան այսպիսի ծրագիր մը առաջարկելուն առաջին լուրը Լոնտոնի լրագիրք Կ. Պոլսէ առին, և քիչ շատ ամենքն ալ զարմանք կը յայտնեն. Թայմզ կ'ըսէ այս առթիւ փետր. 10 թուով. «Այս առաւօտ կ'իմանանք Կ. Պոլսէ թէ Սըր Հէնրի Ուոլֆ պաշտօնապէս առաջարկած է Բ. Դրան՝ յԵգիպտոս առկախ մնացեալ խնդրոց կարգադրումն Եգիպտոսի չէզոքացման և Սուէզի Ջրանցքին պաշտպանութեան հիման վրայ. Նոր տեղեկութեանց կը կարօտինք՝ վճռական կարծիք մը յայտնել կարենալու համար այնչափ կարեւոր առաջարկի մը վրայ. Զեգիպտոս չէզոք երկիր մ'ընելու գաղափարը նոր չէ. Այդ գաղափար առաջարկուած էր Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ տեղի ունեցած բանակցութեանց միջոցին, որոց հետեւանքն եղաւ 1884ի ապարդիւն Դեսպանախորհուրդը. Պ. Կլատսթըն, 1884 յունիս 23ին բացատրելով այդ բանակցութիւններ, կ'ըսէր. «Անգլիոյ և Ֆրանսայի երկուքին Կառավարութիւնք, փափաքելով յապագային առաջքն առնուլ այն վտանգաց որք այնչափ ահարկու եղած էին անցելոյն մէջ, համաձայնեցան որ պատրաստենք և ներկայացնենք յատակագիծ մը եգիպտական երկրին չէզոքացման համար». Առաջադրուած էր որ սոյն ծրագիր հիմնուէր Պելժիոյ չէզոքացման նկատմամբ ի կիր առեալ ընդհանուր սկզբանց վրայ. Բայց այդ յատակագծի նկատառումն ստորադասեալ էր Դեսպանախորհրդոյն արդեան, և ըստ որում Դեսպանախորհուրդն ելք չունեցաւ, ո՛չ եւս լսեցինք Եգիպտոսի չէզոքացման խօսքն. Այժմ այդ ծրագիր կը վերականգնի ձեւով, բայց թէ էութեան մասին ինչպիսի փոփոխմամբք՝ չգիտենք. Պելժիոյ օրինակն հրապուրիչ է, բայց յոյժ անյարմար. Եթէ բառերն իրողութեանց տեղը կարենային բռնել՝ դիւրին էր չէզոքացնել զԵգիպտոս ինչպէս չէզոքացած է Պելժիա. Բայց իրականութեան մէջ, ո՛չ մի կէտի վրայ Եգիպտոսի քաղաքական վիճակը կրնայ բաղդատուիլ Պելժիոյ քաղաքական վիճակին. Ի Պելժիա չկան Քարիզլիլասիններ. Ի Պելժիա քաղաքակրթութիւնն համընթաց է ընդհանուր եւրոպական քաղաքակրթութեան. Պելժիոյ ժողովուրդն ունի ազատական աւանդութիւններ և ինքնակառավարութեան սովորութիւններ. Չգիտենք թէ Սըր Հէնրի Ուոլֆի առաջարկին հիմը Պելժիոյ նմանութի՞ւնն է. Բայց եթէ չէ, չէզոքացման առաջարկն աւելի եւս անհասկնալի կը դառնայ. Չէզոքացում կ'ենթադրէ միջազգային երաշխաւորութեան պէս բան մը. Այդպիսի երաշխաւորութիւն մը արժէք կ'ունենայ ո՛չ այնչափ դաշնագրով մը հաստատուելուն շնորհիւ՝ որչափ շնորհիւ այն շահուց զորս ստորագիր Տէրութիւններն ունին պաշտպանելու զայդ երաշխաւորութիւն. Դժուարութիւնն է յառաջ բերել Տէրութեանց մէջ շահուց և քաղաքականութեան այնպիսի համամտութիւն մը որ Տէրութեանց երաշխաւորութիւնն իրական և տեւական դառնայ. Մինչեւ իսկ եթէ բարձուէր սոյն դժուարութիւն, կը մնայ մեծագոյն դժուարութիւն մը, որ է օժտել զԵգիպտոս այնպիսի կառավարութեամբ մը որ երկրին մէջ միայն հանդարտութիւն եւ բարեկարգութիւն հաստատէ ու պահպանէ, ապահովելով ժողովրդեան բարեկեցութիւնն ու զարգացումը. Վտանգ կայ թէ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի առաջարկները կրնան հակառակ արդիւնք մը տալ, մարդոց միտքը շփոթելով յԵգիպտոս, և ապագան անստոյգ ցուցնելով, որ արգելք մը կը լինի երկու տարիէ հետէ Եգիպտոսի մէջ տակաւ առ տակաւ հաստատուող բարեկարգ վարչութեան զարգացման ու զօրացման. Թէեւ, ի բացակայութեան մանրամասն տեղեկութեանց, չենք ուզեր վճռական դատաստան մ'ընել, բայց չենք կրնար լաւ աչքով նայիլ այն բանակցութեանց զորս Սըր Հ. Ուոլֆ բացած է ի Կ. Պոլիս.»

Դիտելի է զի Անգլիոյ նախարարական կարեւորագոյն լրագիրն է որ կը գրէ այս ծանրակշիռ տողեր այն յոյժ փափուկ բանակցութեանց վրայ, զորս կատարելու պաշտօնն ունի Մեծին Բրիտանիոյ Պատուիրակը.

Միւս կողմէ, Բարիզէ փետր. 12 թուով հաւաստի հեռագիր մը կը ծանուցանէ. «Տէյլի կ'ապացուցանէ թէ Սըր Հէնրի Ուոլֆի ծրագիրը ծիծաղելի է. «Անգլիոյ առաջարկածն ո՛չ թէ Եգիպտոսի չէզոքացումն է, այլ Անգլիոյ թեւարկութիւնն Եգիպտոսի վրայ.» Տէյլի կ'ենթադրէ թէ Թուրքիա լաւագոյն պիտի համարի իրաց այժմեան վիճակն, որ գործողութեան կատարեալ ազատութիւն կու տայ իրեն, քան արտասովոր չէզոքացումը զոր Անգլ. Կառավարութիւնը կ'առաջարկէ.

Այսպէս, Սըր Հ. Ուոլֆի ծրագիրը նոյն իսկ Անգլիոյ մէջ լաւ ընդունելութիւն գտնել չի թուիր, և Անգլիայէն դուրս ցայս վայր լուսած կարծիքներն աննպաստ են. Բայց, ինչպէս Թայմզ կ'ըսէ, հարկ է սպասել ծրագրոյն մանրամասնութիւններն իմանալու. Անգլ. Երեսփոխանութիւնն անհամբեր կը թըռի դատապարտելու Սըր Հ. Ուոլֆի պաշտօնը, բայց մինչեւ որ ծրագիրն իւր մանրամասնութեամբք չյայտնուի, Խորհրդարանն եւս վերջնական կարծիք չի կրնար յայտնել.

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Անգղիական լրագիրք կ'ըսեն թէ Արեւմտից կողմէն պատերազմի վտանգն աւելի կամ նուազ հեռացած է, մինչ Արեւելեան գործերն աւելի քան երբեք տագնապալից վիճակ մ'ունին. Բաց ի գերմանական կառավարական մամուլէն, ո՛չ ոք կը հաւատայ այժմ թէ Ֆրանսա Գերմանիոյ դէմ անմիջական պատերազմ կ'ուզէ. Ֆրանսա, եթէ իրեն մնայ, չպիտի չափուի իւր հզօր հակառակորդին հետ բայց երբ աւարտէ իւր սպառազինութիւններ, որք քանի մը տարիներու կը կարօտին դեռ. Գերմանիոյ գալով, կառավարական մամուլն պատերազմասէր լեզուն լիովին կը բացատրուի արդի ընտրական պայքարին յարակից նկատումներով. Պիզմարք Իշխան և Մոլդքէ Մարաջախտ պէտք ունէին պատերազմի չափը ուժգնապէս հնչեցնելու գերման ժողովրդեան ականջներուն, որպէս զի ընտրողք՝ վտանգ զգալով իրենց շուրջ՝ այդ վտանգին առաջքն առնելու միջոցները չզլանան կայսեր. Կառավարութեան. Ընտրական պայքարը քանի որ յառաջանայ Գերմանիոյ մէջ, կ'երեւի թէ Պիզմարք Իշխան պիտի չահէր Լէւոն Պապը զիւր բարոյական ազդեցութիւնն կը նետէ նժարին մէջ ի նպաստ Իշխան-Նախարարապետին, Եաքոպինի Կարդինալին միջոցաւ խորհուրդ տալով կաթոլիկ կուսակցութեան որպէս զի Զինուորական Օրէնքի մասին զիջում ընեն գերման կառավարութեան, փոխադարձաբար կարեւոր զիջումներ կորզելու համար եկեղեցական օրէնսդրութեան մասին. Պիզմարք կը խոստանայ բարեփոխել ու չափաւորել հակապապական և հակակղերային կրօնքներն, եթէ կաթոլիկ կուսակցութիւնն զիջում ընէ Զինուորական Օրէնքի մասին, և Պապը կը մտնէ սոյն առաջարկութեան մէջ. Թէեւ Տր. Վինտհորստ կ'ըսէ թէ այսպիսի զուտ քաղաքական խնդրոց մէջ Պապին բարձանքներն իբրեւ բացարձակ հրաման չեն կրնար նկատուիլ, բայց ակներեւ է թէ Վատիկանէն եկող հրահանգը կը ներգործէ կաթոլիկ-գերման ընտրող ժողովրդեան վրայ. Կաթոլիկ Եպիսկոպոսներ ոմանք որք Տր. Վինտհորստի հետ հակառակ քուէ տուած են Զինուորական Օրէնքին, այս օրերս յայտարարեցին թէ հարկ կը զգան ընդունելու Եօթնամեայ Օրէնքն, եւ հետեւապէս կը հրաժարին Տր. Վինտհորստի կուսակցութենէն. Կաթոլիկ բարձրաստիճան կղերն ևս կը սկսի Պապին եւ հետեւապէս Պիզմարք Իշխանին կողմը բռնել Տր. Վինտհորստի դէմ. Այս իրողութիւնք բաւական ծանրակշիռ են, և ընդհանուր կարծիքն է այժմ թէ նորընտիր Երեսփոխանութեան մէջ կաթոլիկ կուսակցութիւնը պիտի տկարանայ, և եթէ պահպանողական կուսակցութիւնը չզօրանայ իսկ, Իշխան-Նախարարապետն իւր Եօթնամեայ Օրէնքը քուէարկելու չափ մեծամասնութիւն մը պիտի կրնայ գտնել.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Յայտնի է թէ պատերազմի երկիւղներու պատճառաւ ձիերու արտածութիւնը վերջերս արգիլուեցաւ մեծ Տէրութեանց կողմէ. Այս պարագայ պատճառ եղաւ որ իւրաքանչիւր մեծ Տէրութիւն ի նկատ առնու իւր երկրի ձիերու քանակութիւնն.

Ի Ռուսիա, միայն 58 նահանգներու մէջ կը հաշուուի 19,674,723 ձի, որոցմէ 14,832,956ն արդէն աշխատելու տարիքի մէջ կը գտնուին. Իւրաքանչիւր տարի 27,000 ձի կ'ուղարկուէր Ռուսիայէն արտասահման, և գրեթէ այդ բոլոր ձիերն ալ չորս տարեկան էին.

Ի Գերմանիա, ձիերու ընդհանուր քանակը կը հասնի 3,200,000ի. Բանակի մէջ խաղաղութեան ժամանակ կը գտնուին 81,598 ձի, որոցմէ 62,550ը հեծելազօրաց համար, 16,591ը թնդանօթաձիգ զօրաց և 2,857ը բեռնաբարձ. Պատերազմի ժամանակ այս թիւ կը հասնի 315,070ի.

Ի Ֆրանսա, ձիերու ընդհանուր թիւն է 3,000,000. Խաղաղութեան ժամանակ բանակի մէջ պատրաստ կան 125,750 ձի, իսկ պատերազմի ժամանակ 429,660.

Աւստրիո-Հունգարիոյ մէջ, ձիերու ընդհանուր թիւն է 3,800,000. Խաղաղութեան ժամանակ բանակն ունի 49,470 ձի, իսկ պատերազմի ժամանակ 175,026.

—Ռուսիոյ ելեւմտից նորընտիր նախարար Վիշնեկրադսքի կազմած է նշանաւոր ծրագիր մը ներկայելու համար Պետական Խորհուրդին. Պ. Վիշնեկրադսքի սոյն ծրագրով կ'առաջարկէ որ կառավարութիւնը գնէ Ռուս կայսրութեան մէջ եղած այն բոլոր երկաթուղիները որ կը գտնուին զանազան անձանց և ընկերութեանց ձեռքը.

—Պետական Խորհուրդը նշանակած է 4,244,860 րուպլի Ռուսիոյ արտասահմանեան դեսպանատուններու, հիւպատոսարաններու, գործակալութեանց և պատուիրակութեանց պահպանման համար 1887 տարւոյ մէջ.

—1886ին Կովկասիոյ մէջ լաւ յաջողութիւն ունեցաւ ծխախոտի մշակումն. Համայն Կովկասիոյ մէջ կան ծխախոտի 12,000 տնկարաններ, որ միահամուռ կը գրաւեն 2,000 դեսիատին տարածութիւն. Թրքական ծխախոտի սերմերու արտադրած հունձքն 910 հազար հոլայէն աւելի եղաւ, ամերիկեանին՝ 75,000 հոլա և ստորին տեսակին 650,000 հոլա.

—Դեռ եւս կը շարունակուի Քէրչ-Ենիքալէի ջրանցքին խորացման և ընդլայնման գործը. Սոյն ձեռնարկի աշխատութիւններն աւարտելու մօտ են. Քէրչ-Ենիքալէի ջրանցքին խորութիւնն այնչափ պիտի լինի որ Սեւ ծովէն Ազով և Ազովէն Սեւ ծով մտնող շոգենաւերն որ ունին 19 ոտնաչափ ընդ ծովեայ մաս՝ կարող լինին ազատօրէն անցուդարձ ընել ջրանցքի մէջէն.

—Բաւական ժամանակէ ի վեր յառաջ կը տարուի Սիպերիոյ Օպ եւ Ենիսէյ գետերն իրար միացնելու գործն. Այժմ Ռուս Կառավարութիւնը սոյն ջրային հաղորդակցութեան գործն երեք տարուան մէջ աւարտելու համար յատկացուցած է 1,283,222 ռուբլի.

—Պառոն Նորտենշիլտ Շվետական Հնագարանին մէջ գտած է Սիպերիոյ 1669 տարւոյ քարտէսն և նորանոր տեղեկութիւններ Ուսուրիի նահանգի մասին. Այդ երեւելի քարտէսն և տեղեկութիւններն յանձնուեցան Ռուս. Կայսր. Աշխարհագրական Ընկերութեան ժողովին ուշադրութեան.

—Ռուսիոյ ելեւմտից նախարարն որոշեց քանի մը անձեր ուղարկել Թուրքիա, ծխախոտի մշակութիւնն ուսումնասիրելու նպատակաւ.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԿԵԴՐ. ԱՍԻԱ. Խօսք կայ թէ վերջին օրերս ռուսական քանի մը մեծ զօրամասեր Տփղիսէ մեկնելու են երկաթուղիով Պաքու երթալու համար, ուստից Կեդր. Ասիա պիտի անցնին եղեր Կասպից ծովու ճամբով. Այս տնօրինութիւն կը համարուի արդիւնք վերջերս ի Պետերսպուրկ գումարուած զինուորական խորհրդոյն, որուն անդամակցած էին Տոնտուքով-Քորսաքով Իշխան, Կեդր. Ասիոյ երկաթուղեաց վերատեսուչ Զօր. Աննենքով և պատերազմական նախարար Զօր. Վաննովսքի. Այդ զօրքեր Կեդր. Ասիոյ մէջ պիտի համախմբին եղեր, ի հարկին գործելու համար Աֆղանստանի անգլիասէր Էմիրին և նոյն իսկ Անգլիոյ դէմ.

—ՉԻՆԱՍՏԱՆ. Չինաստանի նոր կայսր Քուանկ-Սիւ փետրուար 7ին, իւր չափահասութեան առթիւ, նախագահեր է Մեծ Խորհրդոյն, և ստանձներ է կայսրութեան վարչութիւնը.

—ԲԻՐՄԱՆԻԱ. Մանտալէէ կը հեռագրեն փետրուար 8 թուականաւ. Ներէկ, կէս գիշերին, 300 Դաքոյիթներ ամեն կողմէ պաշարեցին անգլիական հեծելազօրաց ջոկատ մը, Հուլթոյի մօտ. Ժամ մը ճակատամարտէ յետոյ, ապստամբք ետ մղուեցան. Անգլիացւոց կորուստն է երկու բնիկ զինուոր սպանեալ և 3 վիրաւոր. Թշնամւոյն կորուստն յայտնի չէ. Դաքոյիթք կը հալածուին.

—ԳԵՐՄԱՆԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ. Պերլինի կառավարութիւնը վաւերացուց արեւելեան Ափրիկէի գերման Ընկերակցութեան կանոնագիրն. Ընկերակցութեան վարչութիւնը պիտի յանձնուի 27 անձանց, որոց 3ն պիտի անուանէ Գերմանիոյ Նախարարապետն. Դրամագլուխն է հինգ միլիոն ֆրանք. Ըստ կանոնագրութեան, ընկերակցութեան անդամք և ներկայացուցիչք անպատճառ Գերման լինելու են.

—ՎՍԵՄ ՄԵԼՔՈՄ ԽԱՆ, Լոնտոնի պարսկական դեսպանն, իւր պաշտօնավայրը վերադարձաւ փետր. 9ին, յետ մի քանի ամսոյ բացակայութեան.

—Ի ԼԻՈՆ, փետր. 8ի գիշերը, սաստիկ երկիւղ պատճառեց քանի մը ռումբերու պայթումը դատական պաշտօնատան մէջ. Այս ռումբեր ծանր վնասներ տուին շէնքին այլ և այլ մասանց, և վեց անձինք ծանրապէս վիրաւորուեցան. Անիշխանականք գուշակեր էին թէ Լիոնի մէջ ահեղ դէպքեր տեղի պիտի ունենային, և սոյն պայթումներ բնականապէս անոնց կը վերագրուին.

—ՌՈՒՍԻԱ. Մանր անկարգութիւնք ծագեցան Վլատիմիր նահանգին Վեազնիքի քաղաքին մօտ, Պարոնայց Տէմիտովներու մանարաններուն մէջ. Հազարաւոր գործաւորք դադրեցնելով աշխատութիւն, չարաչար դանակոծեցին տնօրէններն ու տեսուչներ, խորտակեցին գրասենեակները, կրակ տուին շէնքին, շատ մը ապրանք ի հուր մատնեցին, և ի մի բան, ամենածանր վնասներ պատճառեցին ընկերութեան. Խռովութիւնը տեւեց յունուար 26էն գիշերն ողջոյն, մինչեւ որ Վլատիմիրի գեր-կառավարիչն արտուն հասաւ երկու վաշտ զօրքով. Խռովութեան պատճառն է կ'ըսուի գործաւորաց դժկամակութիւնն ստորագրելու գործարանաց համար հաստատեալ նոր կանոնագիրն. Իսկ Մոսկովսկիէ Վէտոմոսթի կ'ըսէ գործաւորք քաջալերուած էին Մոսքուայի մօտ Մորոզովի մանարանին գործադուլ ընող գործաւորաց օգէտ երդուեալներու կողմէ անպարտ արձակուելէն.

—ՄԵՆԱԲՐԷԱ. Իտալացի զօրավարը միաձայնութեամբ ընտրեցաւ թղթակից անդամ Ֆրանսայի Գիտութեանց Ակադեմիային մեքենագիտական ճիւղին, ի պատիւ այն աշխատութեանց որոց Իտալիոյ մէջ ջրանցներու շինութիւնն և արտերու ոռոգումն յառաջ տարած է.

—ՍԱՔՍՈՆԻՈՅ պետական վիճակահանութեան տոմսերուն կեղծիքը գտնուած են սա պարագայից մէջ. — Վերջերս սոյն վիճակահանութեան քանի մը տոմսեր մեծ պարգեւներ շահած լինելով, տոմսերուն տէրերը զանոնք Ամերիկայէն Համպուրկ ղրկած էին գանձուելու համար. Բայց կեդրոնատեղին ներկայացուելուն, կը յայտարարուի թէ անոնք կեղծ են, և ոչինչ կը վճարուի. Տոմսակեղծները մեծ ճարտարութեամբ ի գործ դրած էին խարդախութիւնը. Քննութիւն բացուելով, հասկցուեր է թէ տոմսերուն կեղծիքը նոյն իսկ Սաքսոնիոյ մէջ շինուած էին. Այս իրողութիւն նոր հարուած մը տուաւ Գերմանիոյ պետական վիճակահանութեանց արդէն խախտեալ վարկին.

—ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ Խորհրդարանն, հետեւելով Ամերիկայի և Եւրոպիոյ ուրիշ Խորհրդարաններու օրինակին, խիստ օրէնք մը հաստատեց կարագի խարդախման առաջքն առնելու համար, իբրեւ առողջապահական կարեւոր միջոց.

—ՖՐԱՆՍԱ. Ռուանի Վերաքննիչ Ատեանին մէկ վերջին նիստին մէջ արտասովոր դէպք մը տեղի ունեցաւ, որոյ օրինակը չկայ դատական տարեգրութեանց մէջ. Երեք անձինք որք Հավրի դատարանէն դատապարտուած էին այլ և այլ պայմանաժամերով բանտարկութեան, վերաքննութիւն կը խնդրէին Ռուանի դատարանէն. Երեքն ի միասին ելան դատաւորաց առջեւ. Նախագահն ըստ սովորութեան հարցուց դատապարտելոց առաջնոյն. «Վերաքննութի՞ւն կը պահանջես». Դատապարտեալը պատաս-

—)(34)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԿՈՎ

ԵՐԿՐԱԽՈՅԶԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԵՔ ԱՆԳԼԻԱՑԻՈՑ ՅԱՓՐԻԿԷ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ Ի.

—Ո՛չ, մի՛ ընէր, ըսաւ տոքթորը, մեզ վերաբերեալ բան մը չէ. Գիտե՞ս, ո՞վ է մեղաւորը կամ արդարն, որպէս զի նախախնամական դեր կատարես. Շուտով հեռանանք այս քստմնելի տեսարանին առջեւէն. Եթէ մեծ զօրավարք կարենային այսպէս տիրել իրենց շահատակութեանց թատերավայրին, եւ դիտել խժդժական կոտորածները, թերեւս կը կորսնցնէին վերջապէս արեան եւ երկրակալութեանց ճաշակին.»

Այս երկու վայրենի ցեղերէն միոյն պետը նշանաւոր էր իւր հսկայ հասակովն եւ հերակլեան ուժով. Մէկ ձեռքով իւր նիզակը կը մխէր թշնամեաց հոծ կարգերուն մէջ, միւսովն ալ տապարի հարուածներ կ'իջուցնէր եւ լայն խրամատներ կը բանար. Պահ մը մէկզի նետեց իւր արիւնաներկ նիզակն, եւ վիրաւորելոյ մը վրայ նետուելով, ի մի հարուած կտրեց նորա թեւն, յետոյ առաւ այն բազուկն եւ բերնին տանելով խածաւ կատաղաբար.

«Ա՜հ, գարշելի գազան, գոչեց Քէննէտի, ալ չեմ կրնար դիմանալ.»

Եւ հսկայ մարտիկը, ճակատին գնդակ մ'ընդունելով՝ ընկաւ կռնակին վրայ.

Նորա անկումը տեսնելնուն պէս ապշեցան իւր պատերազմիկներն. Այս գերբնական մահ սարսափեցուց զանոնք՝ իսկ նոցա թշնամիները խրախոյս առին, եւ երկվայրկենի մը մէջ պատերազմողաց կէսը մեկնեցան պատերազմի դաշտէն.

«Օ՛ն, երթանք աւելի վերն հոսանք մը գտնենք որ մեզ քշէ տանի, ըսաւ տոքթորն. Այս տեսարան կը հեղձէ սիրտս.»

Բայց չկրցաւ շուտով հեռանալ առանց տեսնելու յաղթող ցեղն, որ մեռելոց եւ վիրաւորաց վրայ ընկնելով, նոցա ջերմ միսերն իրարու ձեռքէ խլեցին եւ անյագաբար ուտել սկսան.

«Փո՜ւ, ըրաւ Ժոյ, գարշելի՛ բան.»

Վիքթօրիա կը բարձրանար. Մոլեգնած խուժանին մանչիւններն հետամնաց եղան նմա քանի մը վայրկեան, բայց վերջապէս, դէպ ի հարաւ քշուելով՝ հեռացաւ այդ նախճիրներու եւ մարդակերութեան տեսարանէն.

Երկիրն յայնժամ զանազան դերք կ'ընծայէր բազմաթիւ առուներով, որք դէպ յարեւելք կը հոսէին, եւ անշուշտ Նօ լճին օժանդակներուն կամ Գազելներու գետին հետ կը խառնուէին, որոյ վրայ Պ. Կիյոմ Լըժան այնչափ հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ տուած է.

Գիշերը վրայ գալով, Վիքթօրիա երկաթ նետեց հիւսիսային երկայնութեան 17° եւ լայնութեան 4° 20′ աստիճաններուն տակ, յետ 150 մղոն ճամբայ ընելու.

◆

ԳԼՈՒԽ ԻԱ.

Տարօրէն շշուկներ.—Գիշերային յարձակում.—Քէննէտի եւ Ժոյ ծառին մէջ.—Երկու հրազէնի կրակ.—Առի՛ս, առի՛ս.—Ֆրանսերէն պատասխան.—Օգնութեան ծրագիր.

Գիշերն աղջամուղջին էր. Տոքթորը չէր կրցած քննել երկիրը, բարձրաբերձ ծառի մը կապած էր, որուն անորոշ կոյտն հազիւ կը նշմարուէր մութին մէջ. Ժամ իննին հսկողութիւնն ինք կատարեց, եւ կէս գիշերին Տիք յաջորդեց նմա.

«Լաւ հսկէ, Տի՛ք, մեծ խնամով հսկէ.

—Նոր բա՞ն մը կայ.

—Ո՛չ, սակայն տարօրէն շշուկներ լսեցի մեր տակէն. Չեմ գիտեր թէ հո՞վը ո՞ւր տարած է զմեզ. ուստի առաւել խոհեմութիւն մը չկրնար վնասել մեզ.

—Վայրի գազանաց ձայներ լսած ես անշուշտ.

—Ո՛չ, բոլորովին տարբեր բան մը թուեցան ինձ. վերջապէս ամենափոքր բան մը լսած կամ տեսած վայրկենիդ՝ արթնցուր զմեզ.

—Անհոգ եղիր.»

Վերջին անգամ մ'ալ ուշադրութեամբ ականջ դնելէ զկնի, տոքթորը՝ բան մը չլսելով՝ իւր վերմակին վրայ ընկաւ, և շատ չանցած՝ քնացաւ.

Երկինք թանձր ամպերով ծածկեալ էր. Բայց հով բնաւ չկար. Վիքթօրիա, միակ խարիսխով մը բռնուած, բնաւ չէր շարժեր.

Քէննէտի, փողակին գործողութեան հսկելու համար արմուկովը նաւակին յեցած, բնութեան մթին հանդարտութիւնը կը դիտէր, հորիզոնը կը հարցաքննէր, եւ ինչպէս կը պատահի անհանգիստ կամ նախապաշարեալ մտաց, մերթ ընդ մերթ տարտամ նշոյլներ նշմարել կը կարծէր. Պահ մ'իսկ այնպէս թուեցաւ իրեն թէ ճրագի որոշ նշոյլ մը փայլեցաւ հարիւր քայլաչափ հեռուէն. բայց վաղանցիկ փայլատակ մ'էր. այնուհետեւ բան մը չտեսաւ.

Ըսաւ ինքնիրեն թէ սոյն փայլակնացայտ զգացումներէն մին էր, զոր աչքը կը նշմարէ երբեմն խոր մութի մէջ.

Քէննէտի ինքզինք սրտապնդելով՝ նորէն սուզեցաւ իւր տարտամ հայեցողութեան մէջ. յանկարծ սուր շչիւն մը հնչեց օդին մէջ.

Արդեօք կենդանւոյ մը՝ գիշերային թռչնոյ մը՝ ձա՞յն էր. Արդեօք մարդկային շրթունքէ ելած սո՞յլ մ'էր.

Քէննէտի հասկնալով վիճակին ծանրութիւնն, ուզեց արթնցնել իւր ընկերները. բայց յետոյ ըսաւ ինքնիրեն թէ շչիւնը, մարդոց լինէր կամ գազանաց, հեռի էր իւր հասողութենէն. ուստի աչքէ անցուց իւր զէնքերն, եւ իւր գիշերային դիտակովը նորէն զննել սկսաւ անջրպետը.

Շատ չանցած, թուեցաւ իրեն թէ տարտամ ձեւեր կը շարժէին իւր տակն եւ դէպ ի ծառը կը սողոսկէին. Նոյն միջոցին լուսնի փայլակնակերպ նշոյլ մը դուրս ցայտելով երկու ամպոց մէջէն, խումբ մը մարդիկ տեսաւ, որք կը շարժէին մութին մէջ.

Շնագլուխներուն արկածն յիշելով, ձեռքը տոքթորին ուսին վրայ դրաւ, որ իսկոյն արթնցաւ.

«Լռութիւն, ըսաւ Քէննէտի, կամացուկ խօսինք.

—Բան մը կա՞յ.

—Այո՛, արթնցնենք զԺոյ.»

Երբոր Ժոյ ալ արթնցաւ, որսորդը պատմեց իւր տեսածը.

«Նորէն այն անիծեալ կապիկնե՞րն են, ըսաւ Ժոյ.

—Կարելի է, բայց պարտինք զգուշութեան միջոցներ ձեռք առնուլ.

—Ժոյ եւ ես, ըսաւ Քէննէտի, ծառին վրայ իջնենք սանդուղով.

—Նոյն միջոցին ես ալ միջոցներ ձեռք կ'առնում, որպէս զի կարենանք արագաբար վեր ելնել.

—Որոշուած է.

—Իջնենք, ըսաւ Ժոյ.

—Ձեր զէնքերն ի սաստիկ հարկին միայն գործածեցէք, ըսաւ տոքթորը. պէտք չէ մեր ներկայութիւնն յայտնել.»

Տիք եւ Ժոյ նշանացի պատասխանեցին. Մեղմով վար սահեցան եւ դիրք առին հաստ ոստի մը վրայ, որուն կապուած էր խարիսխը.

Քանի մը վայրկենի չափ ականջ դրին մունջ եւ անշարժ. Ժոյ, տերեւ մը շփում լսելով ծառին կեղեւներուն վրայ, մէկէն բռնեց Սկովտացւոյն ձեռքէն.

«Կը լսե՞ս.

—Այո՛, եւ կը մօտենայ.

—Օ՞ձ մ'է արդեօք. Ձեր լսած շշիւնը....

—Ո՛չ, օձի շշիւն չէր. Մարդկային կը թուէր.

—Երանի թէ վայրենիներ լինէին, ըսաւ Ժոյ. Օձերէն կը սոսկամ.

—Խշշիւնը կը մեծնայ, ըսաւ Քէննէտի քանի մը վայրկեան յետոյ.

«Այո՛, վեր կ'ելնեն, կը մագլեն.

—Դուք այս կողմին հսկեցէք, ես ալ միւս կողմին.

—Լաւ.»

Երկուքն ալ առանձնացած կը գտնուէին հաստ ոստի մը ծայրն, որ ուղղակի ցցուած էր անտառին մէջ, եւ պատուպատ կը կոչուէր. Մութը՝ տերեւոց հոծութեամբն՝ առաւել թանձրացած էր. Սակայն Ժոյ, Քէննէտիի ականջին ծռելով և ծառին ստորին մասը ցուցնելով ըսաւ.

«Սեւամորթնե՛րն են.»

Ցած ձայնիւ փոխանակուած քանի մը խօսք հասան մինչեւ երկու ուղեւորաց ականջը.

Ժոյ ուղղեց իւր հրացանն.

«Սպասէ՛» ըսաւ Քէննէտի.

(Շարունակելի)

խանեց. «Այո՛, վերաքննութիւն պահանջեցի՝ տեսնելու համար թէ Ռուսանի դատաւորներն ալ Հավլի դատաւորաց չափ աներես սրիկայնե՞ր են արդեօք։» Խորին զարմանք պատճառեց այս լիրբ պատասխան, և մարդն ըստ օրինի մէկ տարւոյ բանտարկութեան եւս դատապարտեցաւ՝ դատաւորներն անարգելուն համար։ Եւ սակայն ո՛րչափ մեծ եղաւ դատաւորաց և ունկնդրաց զարմանքն, երբ Նախագահը նոյն կանոնական հարցումն ուղղելով երկրորդ դատապարտելոյն, սա՛ եւս միեւնոյն լրբենի պատասխանը տուաւ։ Հետեւապէս, կրկնապատիկ պատիժ մը դատապարտեցաւ, այն է՝ երկամեայ բանտարկութեան։ Ո՛չ ոք մտքէն կ'անցնէր թէ երրորդ դատապարտեալը նոյն անխելքութիւնը պիտի գործէր՝ իւր երկու ընկերներուն կրած պատիժը տեսնելէ յետոյ։ Եւ սակայն, ներկայք ապշեցան մնացին, երբ՝ Նախագահին հարցման ի պատասխան՝ երրորդ դատապարտեալն եւս յայտարարեց. «Այո՛, վերաքննութիւն պահանջեցի, տեսնելու համար թէ Ռուսանի դատաւորներն ալ Հավլի դատաւորաց չափ աներես սրիկայնե՞ր են արդեօք։» Աւելորդ է ըսել թէ այս մարդն ալ ի Հավլ կրած դատապարտութեան վրայ յաւելուած մ'ունեցաւ՝ եռամեայ բանտարկութեան նոր վճիռ մը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշայի ապարանքն երթալով ի Գուրու Չէշմէ, տեսակցեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ. Ապա Ն. Ամենապատուութիւն այցելութիւն տուաւ Վանայ Նորընտիր կուսակալ Խալիլ փաշայի, որ նոյնպէս Գուրուչէշմէ կը բնակի, և շնորհաւորեց Ն. Վսեմութեան պաշտօնն ու աստիճանի բարձրացումը։

Մեր Նիկոմիդիոյ Թղթակիցն հետեւեալը կը հաղորդէ մեզ.

Յունուար 21 չորեքշաբթի օր իւր մահկանացուն կնքեց քաղաքիս պատուաւոր և գործունեայ ազգայիններէն Մինաս էֆ. Միսիսեան, անդամ Քաղաքական Ժողովոյ և Առանձնապէս Բարեսիրաց Ընկերութեան։

Հետեւեալ օրն, հինգշաբթի, յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ փառաւոր հանդիսիւ, որուն կը նախագահէին Գեր. Առաջնորդ Սրբազան և Գեր. Խորէն Եպիսկոպոս Աշըքեան, որ քարոզ խօսեցաւ։ Գերեզմանին վրայ դամբանական խօսեցան նախ ազգ. վարժարանի ուսուցիչ Բարսեղ էֆ. Էքսէրճեան, և ապա Ճինճիհանեան և Պուլութեան էֆէնտիք. այս վերջինն հանգուցելոյն յիշատակին համար կալուած մը գնելու գաղափարն յայտնեց։

Կը յիշեցնենք մեր ընթերցողաց թէ վաղը գիշեր է որ տեղի կունենայ ի Նըպաստ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեան կազմակերպեալ մեծ պարահանդէսն՝ որ եղանակին չքեղագոյն պարահանդէսներէ մին լինել կը խոստանայ, շնորհիւ կարգադիր Մասնախմբին եռանդուն հոգածութեան և այն ընդհանուր համակրութեան զոր ամեն ուրեք կը գտնէ իւր հրաւէր։

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՐԱԼԻ ՏՈՐԱՔԱՑ

Գրեց ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Եդեսիոյ Գեր. Առաջնորդին սոյն իմաստասիրական երկն, ուղեւորութեանց պատմութեամբ եւ փիլիսոփայական խորհրդածութեամբք, հետաքրքրաշարժ եւ միանգամայն սրտաշարժ ու ախորժելի գործ մ'է, ամեն մարդու ընթերցանութեան արժանի։ Տպագրուած է Զմիւռնիոյ Տէտէեան տպարանը։

Գինն է 8 ղրուշ։ 1—4

Հրատարակուեցան ԽԻԿԱՐԻ և ՀԸՆՉԱԿԻ փետրուար 1 ի թիւերն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Ելմտական Նախարարութեան օգնական անուանեցաւ Ադրիանուպոլսոյ Տէֆթէրտար Րիզա էֆէնտի և նմա յաջորդեց Ելմտական Նախարարութեան հաշուեց ընդհանուր վարչութեան տնօրէն Մազհար պէյ։

Մուսուլի Մէքթուպճի Մուխթար պէյ նոյն պաշտօնով Բաղէշ փոխադրեցաւ և նմա յաջորդեց Բաղէշի Մէքթուպճի Թահիր պէյ։

Տրոց վարչութեան Շէրիի վերաբերեալ գործոց տեսուչ անուանեցաւ Դամասկոսի կեդրոնական Նայիպ Էսատ պէյ։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գալաթիոյ առաջնակարգ վաճառականներէն Պ. Սմսիան Ջոնդի, հօրեղբօրորդի Վսեմ. Ջոնդ Ապտոնին։

Սանիէի աստիճան տրուեցաւ Սալոնիքի Իտարէի Ժողովոյ անդամ Ա. Լեոնիս էֆէնտիի։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Երէկ գիշեր անգլ. դեսպանատան մէջ շքեղ պարահանդէս մը տրուեցաւ։ Դեսպանատան դուրսի կողմը լուսազարդուած էր փառաւորապէս։ Իսկ ներսը, մեծ սանդուխի գլխէն սկսեալ մինչեւ սրահները տանող բոլոր անցքերը գոյնզգոյն ծաղիկներով ու ջահերով զարդարուած էին։ Մեծ սրահը կախուած էին օսմանեան, անգլիական և այլ Տէրութեանց զինանշանները։ Սոյն պարահանդէսի արտասովոր շքեղութիւնը նկարագրելու համար բաւ է ըսել թէ դեսպանատան կողմէ 1200 հրաւիրանաց տոմսեր ուղղուած էին։ Առաջին կարգի նուագածուաց խմբի մ'առաջնորդութեամբ պարերն սկսան գիշերուան ժամն 5ին և տեւեցին մինչեւ առաւօտ։ Ներկայ տիկնայք և օրիորդք պարահանդէսին փայլը կ'աւելցնէին իրենց երփներանգ և գեղեցիկ հագուստներով։ Ի մէջ այլոց Օրիորդ Ջեխենի, դուստր ջրհանկիր զօրաց հրամանատար Ջեխենի փաշայի, իւր անզուգական գեղեցկութեամբ ներկայից ուշադրութիւնը կը կեդրոնացնէր իւր վրայ։ Դեսպանատան ճաշարանը պէ-ֆէի փոխուած էր։ Բոլոր երեսունի չափ սպասաւորք ամենայն յարգանօք կը պատուասիրէին հրաւիրեալներն։ Առաւօտեան դէմ շքեղ սեղան մը տրուեցաւ։

Ներկայից մէջ կը նշմարուէին Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա, Կրթական Նախարար Մինիֆ փաշա, պաշտօնէից ընտրութեան Յանձնաժողովոյ Նախագահ Հագգը փաշա, Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղի Նախագահ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա, Լոնտոնի օսմանեան նախորդ դեսպան Միւզիւրիւս փաշա, Արտաքին գործոց նախարարութեան Մէքթուպճի Իէֆիթ պէյ, օտար մամլոյ դիւանի տնօրէն Մահիր փաշա, Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Ահմէտ փաշա, Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Էբրէմ պէյ, Ֆերիտ պէյ և Քարաթէոտորի Քոստաքի պէյ, Մաքսատան վարչական Ժողովոյ Նախագահ Փորթուքալ Միքայէլ էֆէնտի, Թաշ-Գըշլայի հրամանատար Օսման փաշա, Խարիճիյէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ և իւր օգնականը Ղալիպ պէյ, Պետական Խորհրդոյ ընդհ. դատախազ Եանքօ էֆէնտի, դեսպանական մարմինը գրեթէ ամբողջութեամբ և Եւրոպացւոց, Հայոց և Յունաց բարձր դասուն պատկանող բազմաթիւ ընտանիքներ։

Սըր. Ո. Հուայդ և Լէտի Հուայդ սանդուխի գլուխը կեցած սիրալիր կերպիւ կ'ընդունէին իրենց հիւրերը։ Պարահանդէսին ներկայ պաշտօնական անձինք կը կրէին օսմանեան և անգլ. պատուանշաններ։

Բ. ԴՈՒՌՆ ԵՒ ՊԱՌՈՆ ՀԻՐՇ

Արտաքին գործոց և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեանց իրաւագէտ խորհրդականներէն և փաստաբան Պ. Պ. Ռօզաէ ու Քառօլ բաղկացեալ յանձնախումբն որուն յանձնուած էր քննել կայս. կառավարութեան և Պառոն Հիրշի միջեւ առկախ հաշուոց խնդիրն, իւր տեղեկագիրն աւարտած և Մեծ-Եպարքոսին մատուցած լինելով, Ն. Բարձրութիւն յանձնած էր զայն պետական յանձնաժողովոյ մը։ Այս յանձնաժողով որ կը բաղկանայ Հասան Ֆէհմի փաշայէ, Ելմտական Նախարար Յակոբ փաշայէ և դատական նախարարի խորհրդական Վահան էֆէնտիէ, երկուշաբթի օրն եւ երէկ նիստ ըրաւ ի Բ. Դուռն և զբաղեցաւ յիշեալ տեղեկագրի քննութեամբ։ Խորհրդակցութեանց միջոցին, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան հաշուակալ Սայիտ պէյ հրաւիրուեցաւ ինչ ինչ բացատրութիւններ տալու։

ՕԼՏԸՆՊԸՐԿԻ ԻՇԽԱՆԸ

Նրէնի Լ. Հէյտրի մէջ կը կարդանք.

«Օլտընպըրկի Ալեքսանդր իշխանն, որուն համար անցեալ շաբթու կ'ըսուէր թէ Պուլկարիոյ առժամանակեայ խնամակալ պիտի անուանի, այժմ դիւանագիտական ակմբոց մէջ կ'ընկատուի ամենէն հաւանական ընտրելին Պուլկարիոյ գահուն։ Պատէնպէրկի Ալեքսանդր իշխանի հրաժարումէն անմիջապէս ետքը Օլտընպըրկի իշխանն յիշուած էր իբրեւ ընտրելի մը որ ժամանակապէս հաճոյ պիտի լինէր Ռուսիոյ, բայց այն ատեն ըսուեցաւ թէ իշխանը չուզեր ընտրուիլ։ Այսու ամենայնիւ Ռուսիոյ կայսեր մօտ ազգական լինելով, եթէ Վեհ. Ցարը բացարձակ կամք յայտնէ, Օլտընպըրկի իշխանն ոչ եւս պիտի մերժէ եղեր։»

ԿՈՍՏԱՔԻ ՓԱՇԱ

Մայրաքաղաքս հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Կրետէի կուսակալ Կոստաքի փաշա այս երկուշաբթի օր իւր պաշտօնատեղին ժամանելով մեծ պատուով ընդունուեր է։ Ն. Վսեմութեան պաշտօնն հաստատող կայսերական ֆէրմանը կարդացուեր է հանդիսիւ։

Երէկ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին Նախագահութեամբ յանձնաժողով մը նիստ ըրաւ ի Բ. Դուռն և զբաղեցաւ Ելմտական խնդրովք և մասնաւորապէս Կրէբի փոխառութեան խնդրովն։ Սոյն յանձնաժողովը կը կազմէին Դատական, Արտաքին, Ելմտական և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարք, Հանրօգուտ շինութեանց ժողովոյ անդամ Վսեմ. Հասան Ֆէհմի փաշա և Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Յաւեան էֆէնտի։

—Կը յիշուի թէ Վեհ. Սուլթանը ձմեռուան եղանակին առթիւ բարեհաճած էր հազար ոսկի շնորհել, աղքատաց փայտ, ածուխ եւայլն բաշխուելու համար և թէ բաշխման գործը կայս. հրամանաւ յանձնուած էր Եվգաֆի Նախարար Մուսթաֆա փաշայի և պաշտօնէից ընտրութեան Յանձնաժողովոյ Նախագահ Հագգը փաշային։ Արդ. սոյն բաշխման գործն աւարտած լինելով, Մուսթաֆա և Հագգը փաշաներն յատուկ տետրակ մը պատրաստեցին և Ն. Վեհափառութեան մատուցին։

— Սպարապետի Դրան գանձապահ Գասըմ էֆէնտի երէկ գիշեր յանկարծամահ եղաւ։

— Հէյէթ-ի կ'իմանայ թէ Ելմտական պաշտօնատան հաշուեց վարչութեան Դիւանը ծախուց վարչութեան հետ պիտի միացուի։

—Դարատաղի գործակատարն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

— Չէթինեէի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հազարապետ Շաքիր պէյ մայրաքաղաքս եկաւ արձակուրդով։

—Հռոմէն կը գրեն փետր. 10 (Ն. Տ) Թուականաւ.

«Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանը վաղը պիտի մեկնի Գահիրէէն դէպ ի Սուէզ։ Սխալ է լրագրաց ոմանց այն հրատարակութիւնը, թէ անոր Մասօվա պիտի անցնի։—Իշխանը Սուէզէն Բոր-Սայիտ երթալով հոն պիտի նստի Պաղեստին ուղեւորելու համար, հաւանաբար [illegible] շոգենաւով որ երէկ իրիկուն Նաբոլիէն մեկնեցաւ դէպ ի Կարմիր Ծով։

«Գահիրէի իտալական գաղթականութիւնն՝ արաբական ոճով ամբողջ կարասի մը նուիրեց իշխանին, Նորա աշխատութեան խուցին համար։»

—Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշայի Նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է ի Բ. Դուռն, Պ. Բրէսէլի առաջարկները քննելու համար։ Յանձնաժողովոյ անդամք են՝ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Զիհնի փաշա, Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Յաւեան էֆէնտի, և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան գլխաւոր հաշուակալ Սաիտ պէյ։

—Կայս. բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն տեղակալ գնդապետ Տր. Էօմէր պէյ առջի օրը փորձեց անձնասպան լինել, սրտին մայր երակը կտրելով։ Էօմէր պէյ, որ սրտի հիւանդութեամբ տառապելով քանի օրէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, տեսնելով որ հիւանդութիւնը երբեմն կը սաստկանայ և երբեմն կը նուազի, այլ եւս կեանքէն կը ձանձրանայ և նախընթաց առաւօտ փոքրիկ դանակ մ'առնելով անկողնէն դուրս կ'ելնէ և ուրիշ տեղ մը երթալով սրտին մայր երակներէն մէկ քանին կը կտրէ։ Արիւնը կը հոսի և ցաւոց սաստկութենէն Էօմէր պէյ կ'սկսի աղաղակել և արդէն տկար լինելով կը նուաղի։ Ընտանիքն իմանալով անմիջապէս բժիշկներ կը բերեն որք կը յաջողին դադրեցնել արեան հոսումը, սակայն Էօմէր պէյ բոլորովին կը տկարանայ, վասն զի մինչեւ նոյն պահուն երկու օխայի չափ արիւն կորսնցուցած էր։

Էօմէր պէյ, որ մտերիմ բարեկամ էր Պէքիր Ֆուատ պէյի, յայտարարած է որ, թէեւ հիւանդութենէն ձանձրանալով անձնասպանութեան դիմած էր, սակայն արիւնը հոսած պահուն զղջացած էր։

—Սուրիայէն առնուած հեռագիրք կը յայտնեն թէ սաստիկ ձմեռ կ'ընէ գաւառին այլ և այլ կողմերը։ Դամասկոսի և Լիբանանու մէջ առատ ձիւն տեղացած է. ի Լիբանան մինչեւ 6—7 կանգուն ձիւն դիզուեր է և հաղորդակցութիւնք դադրեր են։ Նոյնպէս Սուրիոյ ծովեզերաց վրայ. Պէյրութի առջեւ շատ մը առագաստանաւեր ընկղմեր են և օսմ. պահակ [illegible] շոգենաւն որ այդ նաւահանգիստը կը գտնուի, հրաշիւք կըցած է ազատել, շղթաները խորտակուած։

—Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպան Մոնթէպէլլօ կոմսն, որ այս պահուս Փարիզ կը գտնուի, վէճ մ'ունենալով Պառոն տը Մօհնմայէի հետ, մենամարտի հրաւիրեր է զնա, սակայն վկայից միջամտութեամբ խնդիրն հաշտարար կերպիւ վերջացեր է։

—Պ. Ալֆրէտ Դարորսոլ յանուն Պէյրութի հանրակառաց ընկերութեան աղերսագիր մը տուած էր կայս. կառավարութեան՝ խնդրելով որ Պէյրութի առջեւ նաւահանգիստ մը շինելու արտօնութիւն տրուի։ Այժմ Սուրիացի Եուսուֆ Մաթրու էֆէնտի անուն վաճառական մ'եւս միեւնոյն խնդրոյն համար դիմած է կայս. կառավարութեան որ դեռ որոշած չէ թէ երկու առաջարկողներէն որո՞ւ պէտք է տալ խնդրուած արտօնութիւնը։

—Զմիւռնիոյ մէջ հրատարակեալ Խիտմէթ անուն Թուրք Թերթը կը ծանուցանէ թէ Կրթական նախարարութեան որոշմամբ տեղւոյն Նախնական Թուրք վարժարանաց մէջ յետ այսորիկ յունարէն և անգլիերէն լեզուներն եւս պիտի աւանդուին. սակայն այդ լեզուաց համար հարկ եղած ուսուցիչներու ամսաթոշակները պիտի վճարեն աշակերտաց ծնողք։ Թուրք Թերթը Կրթական Նախարարութեան սոյն որոշման առաջին մասին համար շնորհակալութիւն յայտնելով, երկրորդին համար դժգոհ կը մնայ յայտարարելով որ, եթէ սոյն լեզուաց ուսուցիչներու ամսաթոշակն աշակերտաց ծնողքը վճարեն, սպասուած արդիւնքը չպիտի գոյանայ. ուստի, կը յաւելու նոյն թերթ, պէտք է որ Կրթական Նախարարութիւնը վճարէ այդ գումարն որ ամսական 7-800 ղրուշէ աւելի ծախք մ'է։

—Ֆրանսական Վիլֆրանշ մարտանաւն ուր կը գտնուի Մարքիզաք փոխ-ծովակալն այս երկուշաբթի օր Միտիլլի հասեր է։ Երեկոյին ծովակալը շոգենաւուն մէջ փառաւոր սեղան մը տուեր է ի պատիւ կղզւոյն կառավարիչ Ֆախրի պէյի։ Յաջորդ առաւօտուն Վիլֆրանշ մեկներ է դէպ ի Սելանիկ։

—Դամասկոսէն կը գրեն թէ ֆրանսական Հանրապետութեան Նախագահ Պ. [illegible] քոյրը՝ Տիկին Բիլլօ այդ քաղաքը կը գտնուի ուր քանի մ'օր մնալէ յետոյ իւր ուղեւորութիւնը պիտի շարունակէ դէպ ի Երուսաղէմ, և վերադարձին մայրաքաղաքս պիտի անցնի։

—Պրուսիոյ կուսակալութիւնն արգիլեր է բրինձի մշակութիւնը գաւառին մէջ։

—Թուրք լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Սպարապետի Դրան հետ գործ ընող վաճառականներէն Եօվան էֆէնտի Տէյզօղլու իւր վճարքը դադրեցուցեր է։

—Սըր Տ. Ուոլֆի զինուորական կցորդ Պ. Սթիւարդ Ուորդլեյ նախընթաց իրիկուն մայրաքաղաքս հասաւ Սոֆիայէն։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ Յ'ՕՐԹԱԳԻՒՂ

Իսրայէլական Սոմէհ Նօֆէլիմ ընկերութիւնն, ինչպէս յայտնի է, սովորութիւն ունի ամեն տարի ձմրան եղանակին մէջ դիմակաւոր և անդիմակ պարահանդէս մը տալ յՕրթագիւղ, Բարեսէր Ընկերութեան թատրոնին մէջ։ Ընկերութեան անդամք այս տարի մեծամեծ ջանքեր ըրած են սովորականէն աւելի շքեղ ընծայելու համար իրենց Պարահանդէսն որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ 7/19 փետրուար, գիշերուան ժամ 3 ու կէսին։ Սպարակոյտէ զօրավար Վսեմ. Նէճիպ փաշա իւր հովանաւորութեան ներքեւ առած է Սոմէհ Նօֆէլիմ ընկերութեան սոյն պարահանդէսն որոյ արդիւնքը պիտի յատկացուի Իսրայէլեան Միութեան յիշեալ գիւղին մէջ ունեցած վարժարանաց նպաստելու։

Մուտից տոմսի գինն է մէկ քառորդ ոսկի։ Յատուկ յանձնախումբ մը պիտի հսկէ հանդիսին կարգադրութեանց։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՍԸՐ. Հ. ՈՒՈԼՖ

Լոնտոն, 14 փետր.

Երեսփոխանաց ժողով. Պատերազմական գործոց նախարար Պ. Սմիթ, պատասխանելով երեսփոխան Պ. Ուիլլըրմըրին մէկ հարցման, ըսաւ թէ Սըր Հ. Ուոլֆ Գահիրէի եւ Կ. Պոլսոյ մէջ յառաջ կը տանի դժուար ու փափուկ բանակցութիւններ եւ թէ կառավարութիւնն առ այժմ մտադիր չէ դադրեցնել անոր պաշտօնը։

Պ. Ուիլլըրմըրն ծանոյց թէ ի մօտոյ Երեսփոխանաց ժողովոյ ուշադրութիւնը պիտի հրաւիրէ այս խնդրոյ վրայ։

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱԿ

Վիէննա, 14 փետր.

Աւստրիական լրագիրք կը հերքեն այն լուր թէ Ռուսիա զօրք կը համախմբէ սահմանագլխոյն վրայ։

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆՑ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԺՈՂՈՎԸ

Վիէննա, 14 փետր.

Պատուիրակութիւնք ի նիստ պիտի գումարին մարտ 1 ին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Լոնտոն, 15 փետր.

Թայմզ կը հաստատէ թէ Արեւմտից կացութիւնը բարւոքած է։

ՊԱՊՆ ԵՒ ԱԶԱՐԵԱՆ

Հռոմ, 15 փետրուար

Պապն այսօր հանդիսաւորապէս ընդունեց զԳեր. Ազարեան։ Պապը շնորհակալ եղաւ Վեհ. Սուլթանին խօսքերուն համար զորս Կաթոլիկ Հայոց Պատրիարքը կը հաղորդէր իրեն և գոհունակութիւն յայտնեց օսմանցի կաթոլիկներուն թողուած ազատութեան համար։

ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՒՍՏՐՕ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ

Վիէննա, 15 փետր.

Աւստրիոյ կառավարութիւնն Երեսփոխանաց ժողովէն խնդրեց 12 միլիոն ֆիորինի վարկ մը՝ սպառազինելու համար պահեստի երկրորդ ու վերջին բանակները։

Հունգարիոյ կառավարութիւնն եւս եօթն միլիոն ֆիորինի վարկ կը խնդրէ Երեսփոխանաց ժողովէն միեւնոյն նպատակաւ։

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԱԶԳ. ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ, ԲԷՐԱ

5/17 փետրուար 1887 Հինգշաբթի գիշեր

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտի, Խորհրդական Արտաքին գործոց պաշտօնատան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Աղաբէկեան Սարգիս էֆ. ԴԵՐ-ՆԱԽԱԳԱՀ
Մաքսուտ Սեպուհ » ԳԱՆՁԱՊԵՏ
Փափազեան Լեւոն » ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

ՏԻԿՆԱՅՔ

Աղաբէկեան Ս.
Ապրօ Ս.
Երկանեան Վ.
Էսաեան Ց.
Մամիկոնեան Մ.
Մանուէլեան Ս.
Նէվրուզ Ց.
Նորատունկեան Գ.
Նորատունկեան Ց.
Ջրպուքճեան Տ.
Պիլլօրեան Ա.
Տավուտեան Տ.
Տատեան Տ.
Տէրոնեան Կ.
Տը Ջոնդ
Փորթուքալ Մ.

ՏԵԱՐՔ

Գավաֆեան Արամ
Եէնի Տիւնեա Տիմիթրաքի էֆ.
Եուսուֆեան Տիգրան էֆ.
Էսաեան Մկրտիչ
Լըմուան Լէօն
Լըպէ Ալֆօնս
Կիւմիւշկէրտան Տիգրան
Հալաճեան Բարսեղ
Մամիկոնեան Միքայէլ էֆ.
Մերխէմ-Գուլի Յարութիւն
Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.
Նորատունկեան Յարութիւն
Պարօզզի Ժագ
(Ասպետ տը) Ջոնդ
Ռաբաբոր Իօժէն
Սամանճի Գէորգ
Սիմոնօֆ Սիմոն
Սմայթ Ֆ.
Տատեան Տիրան էֆ.
Փափազեան Նշան
Փորթուքալ Միքայէլ էֆ.
Օգոստինոսեան Անտոն

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 4 փետրվար

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դաշեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. ?)	Սէրի Գ. կ.	14 21
Պօրսայէն գոցուելէն վերջը	»	14 19
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	14 21
Բարձրագոյն գին	»	14 24
Նուազագոյն »	»	14 21
Կէս օրին	»	14 23

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	(Գ. կ.)	39 22
Այս առաւօտ	» »	39 22
Կէս օր	» »	40 8
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Սէրի	20 20
» 1860) » 1863) » 1872)	»	13 15
» 1865) » 1869) » 1873)	» 0·	14 21

ԻՒՆԻՖԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	78
Այս առտու բացուեցաւ Գ. կ.	78
Կէս օրին	78

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լր.	3 5
Քրէտի Ժէնէրալ	Գ. կ.	Օսմ. »	5 33
Պանք տը Փօնս	»	»	5 20
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	»	3 15
Թրամուէյ		»	277 1/2
Բուժելի երկաթուղի		Ֆր.	31 50
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		»	75

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ՂՐՇ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 26
Անգլիական ոսկի	»	110 26
Բոլ Իմփէրիալ	»	90 20
Ֆլորինց	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	9 95
» արծաթ	»	79
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 1
Վիլնոց	»	102 5
Հինգնոց	»	102 5
Մէթալիք	»	98 10
Թասֆիէ	»	19 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 15 փետրվար, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ	100 5/8
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	13
» » » գոցուեցաւ	12 13/16
» » » Ա.	20
» » » Բ.	13 1/8
0 » » Գ.	12 7/8
Օթոման 1871	68 1/2
Փոխառութիւն 1877	80
Պանք Օթոման	9
Ռուսական փոխառ. 1873	90 3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	70 1/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	93 1/2
Տայրա Սանիէ	67 1/4
Դոմէնիալ (փոխառ. Րօշիլտ)	90 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 60

Վիէննա, 15 փետրվար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	129
Օսմանեան երկաթուղի	15 50

Բարիզ, 15 փետրվար, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	106 30
» » 3 %	77 02 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ	12 95
» » » գոցուեցաւ	13 12 1/2
» » » Բ.	13 30
» » » Գ.	— —
Օսմանեան երկաթուղի	— —
» Բէժիի բաժնեթուղթք	30 25
Պանք Օթոման	479 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	530
» Ֆօնսիէ	1286 25
Բաժնետոմս Լիոնի	1210
Սուէզի Ջրանցք	1927 50
Ռուսական 5 % 1877 ի	98 1/2
Իտալական Ռանթ	92 95
Եգիպտական միացեալ	357 50
Սպանիական (արտաքին)	60 7/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	330
5 % Հէլլենական	295
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 40

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 15 փետրվար, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ	13 10
Եգիպտական	357 50

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Նոր Թատրոնի խումբն յառաջիկայ ուրբաթ գիշեր պիտի ներկայացնէ ԵԹԷ ԹԱԳԱՒՈՐ ԼԻՆԷԻ թատերախաղն Պոլսոյ Շահզատէ Պաշի Թատրոնին մէջ ուր իւր նախորդ ներկայացումն համակիր ընդունելութիւն մը գտած էր։

Կիւրակէ ցորեկ Բերայի Նոր Թատրոնին մէջ պիտի ներկայացուի ԼԱՔՄԷ եւ երեկոյին ԼԷ ՌԱՆՏԷՎՈՒ ԲՈՒՐԺՈՒԱ օբերագովիքն եւ Լ'ԷԲԼԱ ՏԸ ՌՈՒՌ, տասն 3 արարուածով, յորում եղական դեր մը պիտի կատարէ Պ. Լասալ։

ԱԶԴ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՒՆ

Կը ծանուցուի ծխավաճառաց թէ յառաջիկայ երկուշաբթի 9/21 փետրուար, Ռէժիի Կալաթայի վաճառման դրասենեակն ի Վոյվոտա, պիտի փոխադրուի Կեդրոնական Վարչութեան շէնքին մէջ, Բէրշէմպէ Պազար, Մէնգէրմէ փողոց։

1—3

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԹԱԳԻՒՂ, 3 Փետրվար

Ի նպաստ մեր ընտանեաց բացուած հանգանակութեան գործ մը Իւսկիւտարի մէջ հասարակաց խօսակցութեան առարկայ դարձած և այս մասին հրատարակութիւններ ալ եղած լինելով՝ հարկ կը համարինք հետեւեալ ծանօթութիւնները տալ։

1886 մարտ 25ին կը վախճանի Իւսկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քահանաներէն մեր ընտանեաց գլուխն եղող Գալֆաեան Տ. Աթանաս քահանայ. հանգուցելոյն նիւթական բարւոք կացութեան մը մէջ չգտնուիլը հանրածանօթ ըլլալով՝ Իճատիէցի և Պաղլը-գիւղցի խումբ մը պատուաւոր ազգայինք կը խորհրդակցին ձեռնարկ մը ընել մեր ընտանեաց նպաստելու նպատակաւ. միանգամայն յուղարկաւորութեան պահուն Ամեն. Խրիմեան Հայրիկի մի սրտաշարժ և ազդու դամբանականէն զգածուելով շատեր՝ ընդհանուր փափաք կը յայտնուի հանգանակութիւն մը ձեռնարկելու. Ս. Խաչի Թաղ. Խորհուրդը գործը կ'ստանձնէ, և հետեւեալ օրն իւր անդամներէն մին կուգայ մեզ իմաց տալ թէ հանգանակութիւնն սկսած է. Թաղ. Խորհրդոյ անդամ և պատգամաւորն եղող այդ անձին կ'իմացնենք թէ՝ հարկ չէ այդպիսի գործի մը ձեռնարկել, զի սպրուստի ամեն միջոցէ զրկուած չենք. առ այս կը պատասխանէ մեզ թէ՝ երբ ազգը կը փափաքի կէս դարէ աւելի հաւատարմաբար և անբասիր վարուք իբր վարժապետ և իբր քահանայ ազգին ծառայող անձի մը երախտագիտական ցոյց մ'ընել՝ այդ անձին ընտանիքը իրաւունք չունի ընդդիմութիւն յարուցանելու, զի իրենց չարժանիքն էր պատուելով հանգուցելոյն յիշատակը՝ քաջալերութիւն տուած ըլլալ ազգին օգտակար կերպիւ և խղճի մտօք ծառայող պաշտօնէից։

Լսելով վերոյգրեալ խօսքերը, եւ տեսնելով միանգամայն որ պիտի վշտանան բազմաթիւ արժանայարգ անձինք որ հանգուցելոյն նկատմամբ իրենց տածած համարման եւ յարգանաց յայտացոյց՝ կը ձեռնարկէին սոյն հանգանակութեան մեզ նպաստելու եւ մեր կորուսած անձին յիշատակը պատուելու կրկին նպատակաւ, ստիպուեցանք գլուխ ծռել եւ հաւանիլ։

Իսկ այժմ, նկատելով որ՝ մեզ բացատրուած ձեւէն բոլորովին տարբեր ոճով խմբագրուած է հանգանակութեան տետրին գլուխը դրուած վերնագիրը. նկատելով որ՝ թէեւ ոչ հարուստ բայց հասարակաց գթութեան դիմելու աստիճան չքաւորական չէ մեր վիճակ վերջապէս, նկատելով որ այդ խնդրոյն պատճառաւ Թաղ. Խորհրդոյ դիմաց անձերէ շատեր՝ վշտացած Թաղ. Խորհրդոյ տուած պատասխաններէն, դժգոհութիւն կը յայտնեն և Թաղային վէճի մը կերպարանք կ'առնու գործը, ետ կ'առնումք մեր հաւանութիւնը և կը յայտնեմք թէ պէտք չէ շարունակել հանգանակութիւնն։

Սակայն այդ գումարին մէջէն կ'ընդունիմք այն մասը միայն զոր ստորագրած են հանգուցելոյն խոստովանորդիք. զի անվայել բան մը ըրած պիտի ըլլայինք զայդ եւս մերժելով. վասն զի ընդհանուր սովորութիւն եղած է որ երբ մայրաքաղաքիս քահանաներէն մին վախճանի, ամբողջ տարւոյն մէջ նորա խոստովանորդաց զանազան անուններով տուած նուէրները, նոյնպէս քահանայից սպրուստի միջոց համարուած ամեն տեսակ հասոյթներէն բաժին մը կը վճարուի վախճանելոյն ընտանեաց։ Զանիմք դիտաւորութիւն ու և է բոլոք ընելու այս մասին, բայց 3 շաբաթ միայն ի գործ դըրուելէ վերջն այս սովորութիւն, չհանեցան շարունակել. (Թէեւ քանի մը անձինք Զատիկի տօնին առթիւ մասնաւոր նուէր մ՚ըրին մեզ)։

Մեր շնորհապարտ զգացմունքն յայտնելով Պօտօսեան Գէորգ և Սեղբոսեան Սարգիս Մեծ. էֆէնտիներուն՝ որ իրենց հետ համամտաբար գործող պատուարժան անձանց աջակցութեամբ, երկար և տաղտկալի բանակցութիւններ յանձն առնլով յօգուտ մեր՝ անկեղծ շնորհակալեաց և խոռրին երախտապարտութեան հարկ մը դրին մեր վրայ՝ կը խնդրեմք որ վերջին ձանձրութիւն մ՚եւս յանձն առնլով՝ հաճին գանձել Թաղ. Խորհրդոյ քով յաւանդ տըրուած 30 լիրայէն այն մասը միայն զոր բստորագրած են մեր սիրելի հանգուցելոյն խոստովանորդիք։ Իսկ միւս մասը զոր բստորագրած են զանազան ազնուամիտ և բարեսէր ազգայինք, ի մօտոյ ծանօթ գոլով պատուարժան նուիրատուաց մեծագոյն մասին զգացմանց, կ՚առաջարկեմք որ նուիրուի Իւսկիւտարի Աղքատախնամ Ընկերութեան, որ հանրային համակրանք վայելող մարդասիրական բազմարդիւն հաստատութիւն մ՚է։

Ստորագրութիւն
Գոլճուեան Տ. Աբրահամ Քահանայի ընտանեաց

ԴԱՏԱԿԱՆ

ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆԻ ՉՈՒԽԱՅԻ ԳՈՂՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԸ

Շաբաթ աւուր Թուով հրատարակեցինք Ոճրադատ Ատենի վճիռն. այսու ամենայնիւ այս դատին ստացած կարեւորութիւնը կը պահանջէ որ վերջին նիստերուն վրայ մէկ քանի տեղեկութիւններ հաղորդենք մեր ընթերցողաց։

Գ. Նիստը տեղի ունեցաւ յունվար 19ին։ Այս նստին մէջ լսուեցան Գօճաէլի Շապան էֆէնտի որ հարցաքննած էր զՍարգիս սենեկապետ, և Րիզա էֆէնտի որ ներկայ էր այդ հարցաքննութեան։ Սենեկապետ Սարգիս այս հարցաքննութեան ժամանակ խոստովանած էր իւր յանցանքը, սակայն դատարանին առջեւ յայտարարած էր թէ ինք բնաւ այսպիսի խոստովանութիւն մը ըրած չէր. ասկից զատ Սարգիս կը մեղադրէր զՇապան էֆէնտի զինքը գիշերուան ժամը 6ին հարցաքննած լինելուն, երբ մանաւանդ սաստիկ հիւանդութենէ մը կը նեղուէր. այդպիսի հարցաքննութիւն մը տանջանք կը նկատուէր Սարգսի և իւր փաստաբան Գալայճեան Գրիգոր էֆէնտիի կողմէ։ Այս խնդիր փոքրիկ վիճաբանութիւն մը յառաջ բերաւ փաստաբաններու և ընդհանուր դատախազի միջեւ, որ կը պնդէր թէ պաշտօնեայք գիշեր ատեն ալ կրնան հարցաքննութիւն կատարել. իսկ տանջանաց գալով, կը յաւելու ընդհանուր դատախազն, ինձ պարտ է հետամուտ լինել և դատ բանալ այն պաշտօնեից դէմ որ տանջանք ի գործ կը դնեն բանտարկելոց վրայ, միայն թէ պէտք է պարզ և բացորոշ կերպիւ ապացուցուի տանջանաց ի գործ դրուիլն։

Շապան և Րիզա էֆէնտիներու ըրած յայտարարութիւններն այդ մասին որ և է նոր պարագայ մը երեւան չբերին։

Նախագահ էֆէնտի կը յայտարարէ թէ քննութիւնք աւարտած են և կը հրաւիրէ զընդհանուր դատախազն որպէս զի իւր եզրակացութիւնն ընէ։ Այս վերջինը դիտել կուտայ թէ գողցուած չուխաները Նախապէս կը վերաբերէին Մուրատեան Պօղոս էֆ.ի, որ կ՚ուզէր Ելեւմտական Նախարարութեան յանձնել զանոնք։ Ելեւմտական Նախարարութիւնը չէր ուզած ընդունիլ, առարկելով թէ տրուած օրինակին համաձայն չէին, այդ պատճառաւ չուխաները դրուած էին Եուսուֆեան խանը գոց սենեկի մը մէջ. արդ Մուրատեան Պօղոս էֆ.ի և Ելեւմտական Նախարարութեան միջեւ այս առթիւ երկար ժամանակէ ի վեր բացուած դատը տակաւին լրացած չըլլալով, երկու կողմերէն և ոչ մին կ՚ուզէ այժմ տէր լինել այդ չուխաներուն, հետեւաբար ընդհանուր դատախազը կ՚առաջարկէ որ Պէյթ-իւլ-մալի կողմանէ պաշտօնեայ մը հրաւիրուի դատին ներկայ գտնուելու համար։ Թնկըր Սիմոն էֆ., փաստաբան Վարդանի, ի պատասխանի կ՚ըսէ թէ ընդհանուր դատախազը տեսնելով որ չուխաները տէր չունին, որպէս զի ոճիրի գոյն տայ խնդրոյն, կը փութայ այժմէն խնդրոյն մէջ partie civile պահանջատէր մը մտցնել. արդ այդ չուխաները տէր չունին, հետեւաբար իբր կորուսեալ ինչ նկատելու է զանոնք, որով և գողութիւն չկար. ըստ որում գործողութիւն մը գողութիւն համարելու համար պէտք է որ մէկու մը վերաբերեալ ինչ մը անհետ ըլլայ։ Այս չուխաները 21 տարիէ ի վեր առանց տիրոջ մնացած են խանին մէջ, մինչեւ ցարդ ոչ ոք տէր ըլլալ կ՚ուզէ, հետեւաբար անտէր ստացուածք նկատուիլ պէտք է, ուստի և անտեղի է ընդհ. դատախազի պահանջումը։ Սարաֆեան Թորոս էֆէնտի, փաստաբան Հէքիմեան Աւետիսի, կ՚ըսէ թէ ինքն համակարծիք է ընդհանուր դատախազի և կը կրկնէ նորա առաջարկութիւնն, ըստ որում Պէյթ-իւլ-մալի պաշտօնեայի մը այս դատարան գալն կ՚ենթադրէ արդէն թէ անտէր ստացուածի առջեւ կը գտնուինք։ Ատեանը կ՚որոշէ հրաւիրել զՊօղոս էֆ. Մուրատեան և զԵլեւմտական Նախարարութիւնն, որպէս զի այս վերջինն գործին համար պաշտօնեայ մը յղէ դատարան պէտք եղած տեղեկութիւնն հաղորդելու համար։

Ատեանը կը վերնայ ժամը 10 ½ին։

Դ. Նիստը տեղի ունեցաւ յունվար 26ին։ Ատեանը բացուեցաւ ժամը 7ին. Նախորդ նստի ատենագրութեան ընթերցումէն յետոյ Վսեմ. Նախագահ էֆ. յայտարարեց թէ վերջին նստին որոշման համաձայն Ելմտական Նախարարութեան կողմանէ Լօմէր էֆ. եկած էր, իսկ Մուրատեան Պօղոս էֆէնտիի Սելանիկ գացած ըլլալը լուր տրուած է։ Լօմէր էֆ. Նախագահին կողմանէ հրաւէր ընդունելով իւր տեղեկութիւններն հաղորդել, կ՚ըսէ թէ այս չուխաները Մալիյէի կողմանէ ապսպրըւած էին Մուրատեան Պօղոս էֆ.ի կայսերական հարսանեաց համար գործածուելու, սակայն պայմանագրեալ օրինակին համաձայն չըլլալով Մալիյէի կողմանէ ընդունուած չէին. իսկ Մուրատեան էֆ. կը ջանար իւր առ Մալիյէ ունեցած պարտուց փոխարէն տալ զանոնք։ Լուծեալ Մէճլիսը Վալան ըզբաղած էր այս խնդրով եւ վճիռ մը տուած, ուրկէ կը հետեւի թէ Մալիյէն ընդունած չէ այդ չուխաները, որոնք 12,000 մեթրօ էին։ Լօմէր էֆ. կը յաւելու թէ վերջերս Մալիյէն ուզած էր այդ չուխայեներն արգելքի (սէքֆէսթրօ) տակ դնել և Մուրատեան Պօղոս էֆ.է ունեցած առնելիքին փոխարէն վաճառել. այս նպատակաւ Լօմէր էֆ. Մալիյէի անուան դատ բացած է Իւսկիւտարի Նախնական դատարանի առջեւ և արգելքի ներքեւ առած էր գըտած 340 թօփ չուխան։ Յետոյ Մուրատեան Պօղոս էֆ.ի հարցաքննութիւնը կարդացուեցաւ. սա կը յայտարարէր թէ ինքն այդ չուխաները կայսերական հարսանեաց գործածութեան համար բերել տուած էր և յանձնած, հետեւաբար այն մասին իւր հաշիւը գոցած էր Մալիյէի հետ։ Մուրատեան Պօղոս էֆ. կը յաւելուր թէ խանին սենեկի բանալին Մալիյէի պաշտօնէին յանձնած էր ժամանակին, և թէ այս մասին ուրիշ ըսելիք մը չունէր։

Ընդհանուր դատախազն ուզեց գիտնալ թէ չուխայճիներն որք ծախու առած էին այդ չուխաներէն, քանի՞ն թօփ առած են. ասոնք ի պատասխանի յայտնեցին թէ ոմանք մէկ, ոմանք երեք, ոմանք հինգ և մին տասն և հինգ, ընդամենը 27 թօփ ծախու առած էին։ Յետոյ ընդհանուր դատախազը խօսք կ՚առնու իւր եզրակացութիւնն ընելու և կը յայտնէ թէ ամբաստանեալ 23 անձերէն սեղանաւոր Մարգար բացակայ ըլլալով, անոր մասին ի բացակայութեան որոշում պիտի պահանջէ, խոհարար Գէորգ մեռած ըլլալով անոր մասին ոչինչ ունի ըսելիք, եւ սեղանաւոր Սահակ սխալմամբ կը գտնուի ամբաստանելոց կարգին մէջ, հետեւաբար պէտք է անպարտ արձակել զայն։ Ընդհանուր դատախազը կը պահանջէ որ ամբաստանեալներէն Մարգար ի բացակայութեան և սենեկապետ Սարգիս, խոհարար Վարդան, եղբայրը Սօլագ, Հէքիմեան Աւետիս, Իբէքճի Պօղոս, իբր գող յանցաւոր հռչակուին, և Թէլլալ Մուրատ, Ոսկերիչ Համբար, Խոհարար Գէորգ իբր գողերու օգնական և գողօնթաքոյց հռչակուին։ Իսկ չուխաճիներուն գալով, նկատելով որ ասոնց վճարած գնոյն նայելով չը հաստատուիր թէ գողցուած ապրանք ըլլալն գիտնալով առած լինին, այդ կէտը դատարանին գնահատման կ՚ենթարկէր։ Օրը տարաժամած լինելով որոշուեցաւ հետեւեալ օրը նիստ ընել ամբաստանելոց փաստաբանները լսելու և վճիռ տալու համար։

Ե. Նիստը տեղի ունեցաւ յունվար 27, ժամը 7ին. Վսեմ Նախագահ էֆէնտին հրաւիրեց ամբաստանեալներու փաստաբաններն որ իրենց պաշտպանողական առարկութիւններն յառաջ բերեն։ Խօսք առաւ Գալայճեան Գրիգոր էֆէնտի՝ փաստաբան սենեկապետ Հաճի Սարգսի, Իբէքճի Հաճի Պօղոսի և Կէյվէցի Խաչվէճի Գէորգի։ Գրիգոր էֆէնտի՝ նախ Հաճի Սարգսի համար ըսաւ թէ ընդհանուր դատախազի կողմանէ յառաջ բերուած ապացոյցն իւր խոստովանութիւնն է նախնական քննութեանց ժամանակ. արդ՝ քանի որ այժմ Հաճի Սարգիս այս Ատենի առջեւ այդպիսի խոստովանութիւն մը չըներ, և ըստ օրինի դատաւորաց առջեւ եղած խոստովանութիւնն է զոր աւելի հիմնական պէտք է համարել, այս կէտը դատարանի գնահատման կ՚ենթարկէ։ Գալայճեան էֆէնտի այս տեսութեամբ Հաճի Սարգիսին գող չլինելը կ՚եզրակացնէ, և ենթադրելով որ Հաճի Սարգիս իւր մէկ խոստովանութեամբն յանցաւոր դատուի, իբր ըրածը գողութիւն չէ, ըստ որում գողութիւն մը գողութիւն ունենալու համար պէտք է տէր ունեցող ստացուածք մը առնուի առանց տիրոջ հաւանութեան. արդ՝ այս չուխաները տէր չունին որ տիրոջ հաւանութեան հակառակ դէպք մը տեղի ունեցած ըլլայ, հետեւաբար Հաճի Սարգսին ըրածը կրնայ բանպարութիւն մը եղած լինել, և ոչ պատժոյ արժանի յանցանք մը. Գալայճեան էֆ. աւելի յառաջ երթալով կ՚ըսէ թէ ենթադրելով որ դատարանը Հաճի Սարգսին գործածը գողութիւն նկատէ, քանի որ մասնաւոր գործիքով սենեկին բացուիլը չապացուցուիր, այլ ընդհակառակն կ՚ըսուի թէ դուռը մէկ հակի մը անկման ազդեցութենէն բացուած է, հետեւաբար խնդրոյն մէջ ոճիր չկայ, այլ պարզ գողութիւն մը։ Գալայճեան էֆ. կ՚եզրակացնէ թէ իւր փոխանորդեալ Հաճի Աւետիս անպարտ է և եթէ անպարտ չնկատուի, իսկ իւր ըրածը պարզ յանցանք է և ոչ ոճիր, ինչպէս կ՚առարկէ ընդհ. դատախազը։

Գալայճեան էֆէնտի՝ Հաճի Պօղոսին համար կ՚ըսէ թէ սա իբր գող ամբաստանուած է Աղթէր Գէորգին չուխա տալուն համար. արդ՝ այս դատարանի առջեւ հաստատուեցաւ թէ Հաճի Պօղոս՝ բացակայ սեղանաւոր Մարգարէն ունեցած առնելիքի փոխարէն չուխայ առած և իւր արհեստին բնաւորութեամբ մէկ մասը վաճառած է և միւս մասն Աղթէր Գէորգի տուած է. հօս, ինչպէս կը տեսնուի, գողութեան նշաններ բնաւ չկան։ Գալայճեան էֆ.՝ Հաճի Պօղոսի անպարտ արձակուիլը կը խնդրէ։ Կէյվէցի Խաչվէճի Գէորգին գալով, կ՚ըսէ Գալայճեան էֆէնտի, սա ամբաստանուած է յիշեալ Ռափայէլին հակ կապած և զրկած ըլլալուն համար. արդ ընդհանրապէս խաներուն մէջ խաչվէճիները կը կատարեն այդ պաշտօն, երբ իրենց յանձնարարութիւն ըլլայ. Գէորգ ոչ թէ իբր իւր ապրանքը զրկած է այդ չուխաներն, այլ իբր Վարդանին ապրանքն և անոր յանձնարարութեան համեմատ։ Հետեւաբար Գէորգ առարկուած գողութեան գործին մէջ բնաւ մասնակցութիւն չէ ունեցած, ուստի և նորա անպարտ արձակուիլը կը խնդրէ։

Խաչվէճի Վարդանի և նորա եղբօր Սօլագի փաստաբան Թընկըր Սիմոն էֆ. իւր փոխանորդեալներուն նկատմամբ հետեւեալ պաշտպանութիւնը կ՚ընէ. Վարդան խոստովանութիւն ըրած է, իսկ Սօլագ՝ Վարդանին կողմանէ իրեն տրուած չուխաներն ուրիշ խան տարած է. ասկէց զատ ոչինչ կայ Սօլագի նկատմամբ. արդ այս գործողութիւն բնաւ յանցանք մը չենթադրեր, հետեւաբար նախ և առաջ պարզապէս Սօլագի անպարտութիւնը կը խնդրէ։

Վարդանին գալով, կը յաւելու Սիմոն էֆէնտի, չէ կարելի ըսել թէ գողութիւն ըրած է, վասնզի առնուած չուխաները տէր չունին և տիրոջ կամաց հակառակ գործողութիւն մը չկայ. այդ չուխաներու տէր չունենալն ապացուցուած է. Մուրատեան Պօղոս էֆէնտի իմս չէ կ՚ըսէ, Մալիյէն ալ տէր չըլլալ, և ասոր ապացոյց այդ չուխաները [illegible] ընելն է, ըստ որում ոչ ոք իր ապրանաց վրայ [illegible] կ՚ընէ. հետեւաբար, տէր չունեցող ապրանք մը ըստ Մէճէլլէի [illegible] կը կոչուի, որոյ մասին պատիժ չանօրէներ օրէնքը։ Խնդիր է գիտնալ թէ կղպանքի տակ գտնուած ապրանք մը լուքաթա կրնա՞յ համարուիլ. երբ ապրանք մը մէկ տեղ մը 15 տարի մնայ և տակաւին տէրն երեւան չելնէ, այլ եւս այդ ապրանքը [illegible] (անտէր) կը կոչուի։ Արդ եթէ ըսուի թէ այդ ապրանքն առնուլն յանցանք է, պէտք է նկատել թէ 15 տարին անցած է և անկարելի է յանցանք համարել. ասկէց զատ ոճիր բառ չը կայ այս գործին մէջ, զի ոչ ոք կը ներկայանայ ըսելով թէ սենեկին բանալին իմ քովս է, և եթէ Մալիյէ և Մուրատեան էֆ. երկուքն ալ բանալին առած չեն և նետած են, ըսել է որ այդ բանալին սենեկապետին յանձնուած ըլլալու է, հետեւաբար խնդրոյն մէջ ոչ թէ գողութիւն այլ վստահութեան չարաչար գործածութիւն կայ։ Թնկըր Սիմոն էֆ. եզրակացընելով կը խնդրէ որ իւր փոխանորդեալն արձակուի։

Հէքիմեան Աւետիսի փաստաբան Սարաճեան Թորոս էֆէնտի խօսք առնլով նախ կը բացատրէ թէ այս խնդրոյն մէջ ընկերակցութիւն չը կայ, ըստ որում քսան տարիէ ի վեր շատ մը վարձակալներ եկած են այդ խանն, և ամենքն ալ գիտէին թէ այդ չուխաներն անտէր կը կենան. արդ չէ կարելի նըկատել այդ վարձակալները մասնակից այդ գործողութեան։ Մասնաւորելով խօսքը Հէքիմեան Աւետիսի վրայ՝ Թորոս էֆ. կ՚ըսէ թէ Հէքիմեան Աւետիսի համար ոչ ոք կը վկայէ թէ մէկ կանգուն չուխայ առած է, զայն ամբաստաներ են իբր մէկ պատուէրին համար զոր ըրած է որպէս զի թէ մէկու մը չըսուի սենեկին բացուիլն։ Հէքիմեան Աւետիս իւր շահուն համար ըսած է այդ խօսքը, վախնալով որ խանին վարկին կը վնասէ այդպիսի լուրի մը տարածումը։ Հէքիմեան Աւետիս, ինչպէս բոլոր վարձակալք, վարձած է Եուսուֆեան խանն որոյ մէջ կան սենեկապետ և բեռնակիրներ. չէ կարելի մանաւանդ նկատել վարձակալ մը սենեկապետի և այլ պաշտօնէից գործին, մինչեւ որ վարձակալին վրայ որոշ ապացոյց մը չը տեսնուի։ Թորոս էֆ. իւր փոխանորդեալին անպարտ արձակուիլը կը խնդրէ։

Մաթէոսի և Համբարի փաստաբան Բէճայի էֆէնտի իւր պաշտպանութիւնն ընելով կ՚ըսէ թէ Մաթէոս և Համբար Մարգարին իբր օգնական կ՚ամբաստանուին. արդ Մարգարին յանցաւոր ըլլալն ապացուցուած չէ, որ օգնականներուն յանցաւորութիւնն յայտնուի. և մինչ Մարգար փախստական ըլլալուն համար անպատճառ յանցաւո՞ր նկատուիլ պէտք է։ Ասկէց զատ խնդիրը մասնաւորելով կը տեսնուի որ արգիլեալ գործ մը չէ գործուած, զի 15 տարիէ ի վեր այդ չուխաները կեցած են առանց տէր մը ունենալու։ Եթէ առարկուի թէ Պէյթ-իւլ-մալին կը վերաբերին, յայնժամ նա պէտք է ըստ օրինի քաղաքային դատարանաց դիմէ և հոն հաստատէ իւր տէր ըլլալը։ Բէճայի էֆ. կ՚ըսէ թէ Մաթէոսին նկատմամբ միայն կարծիք մը կայ և կարծիքով պէտք չէ դատապարտել զայն։ Համբարին գալով մէկ յանձնարարական նամակ մը միայն գրած ըլլալուն համար եկած է հոս իբր ամբաստանեալ, և ատոր համար չէ կարելի գողութեան գործին մէջ իբր օգնական և մասնակից դատապարտել զայն։ Բէճայի էֆ. թէ՛ Մաթէոսի և թէ Համբարի անպարտ արձակուիլը կը խնդրէ։

Չուխայճիներու փաստաբան Բէֆիգ պէյ խօսք առնելով ընդհանուր տեսութիւն մը կ՚ընէ գողութեան նկատմամբ և կը եզրակացնէ իւր ընկերներուն նման, թէ քանի որ 15 տարիէ աւելի է որ այդ չուխաները կը կենան, ուստի և յանցանք առնող գործ չկայ. այս տեսութենէն վերջը Բէֆիգ պէյ իւր փոխանորդեալներուն համար կ՚ըսէ թէ ասոնք պատուաւոր խանութպաններ են, իբր գողութեան ապրանք ծախու առած չեն այդ չուխաները, որոց տրուած գներն ալ զայդ կ՚ապացուցանեն, այլ էսնաֆութեան մէջ եղած սովորութեան համեմատ իբր մաքսէն առնուած ապրանք և մէնզիլի ձեռամբ առած են, հետեւաբար չէ կարելի որ և իցէ յանցանք վերագրել անոնց։

Ժողովականք քիչ մը դադար կ՚ընեն եւ նիստը վերսկսելով, ընդհանուր դատախազը փաստաբաններու խօսքերուն դէմ մէկ քանի առարկութիւն կ՚ընէ, որոնց կը պատասխանեն փաստաբանք։ Յետոյ Նախագահ էֆէնտին վերջին խօսքն ամբաստանեալներու փաստաբաններու տալով դատավարութեան վերջացած ըլլալը կը յայտարարէ։ Օրը տարաժամած լինելով Նախագահ էֆէնտի կը յայտնէ թէ ժողովն յետ խորհրդակցութեան իւր որոշումը պիտի յայտնէ յունվար 29ին։

Նոյն օրը ժամը 7ին նիստը տեղի կ՚ունենայ եւ ի ներկայութեան երկուց կողմանց, ժողովոյն քարտուղար Գաբրիէլ էֆ., նախագահին հրամանին վրայ, կը կարդայ ժողովոյ որոշումն որոյ ամփոփումն հետեւեալն է։

Ժողովը, Ա. Նկատելով որ այդ չուխաները զանազան թուականներով աստ անդ վաճառուած են, այդ խնդրոյն մէջ [illegible] չըլլալն, Բ. որչափ որ այս դատին մէջ բոլոր ամբաստանեալք իբր ընկեր մասնակցած չեն, ի դիւրութիւն դատի միացման անհրաժեշտ ըլլալը, Գ. Նկատելով որ այդ չուխաները Մուրատեան Պօղոս էֆ. ի կողմանէ խանին մէջ դրուած են, եւ թէ այժմ տէր ըլլալ չուզելն Մալիյէի հետ ունեցած դատին պատճառաւ է, չուխաներուն անտէր նկատելն անտեղի ըլլալը կ՚որոշէ։ Այս որոշումներէն յետոյ դատարանն անպարտ կը հրատարակէ ամբաստանեալներէն Սահակը, Իբէքճի Հաճի Պօղոսը, Համբարը, եւ Կէյվէցի Գէորգը, իսկ սենեկապետ Հաճի Սարգիսը, խաչվէճի Հաճի Վարդանը, Հէքիմեան Աւետիսը, եւ փախստական Մարգարը իբր գողութեան հեղինակ եւ Թէլլալ Մատաթ ու Սօլագ՝ իբր օգնական եւ գողօնթաքոյց կը հրատարակէ։ Չուխաճիներուն գալով, ժողովը պատասխանատու չի նկատեր զանոնք։

Այս որոշման ընթերցումէն վերջը, ընդհ. դատախազն Հաճի Սարգսի, Վարդանի, Հէքիմեան Աւետիսի և Մարգարի՝ պատժական օրինաց 220 և նոյն օրինաց 230 յօդուածներու տրամադրութեանց համեմատ պատժուելնին կը խնդրէ. փաստաբանք իրենց փոխանորդեալներուն համար պատժոյ թեթեւացում կը խնդրեն։ Ժողովն յետ խորհրդակցութեան կուտայ իւր որոշումն, որոյ համեմատ՝ Սենեկապետ Հաճի Սարգիս, Կէյվէցի Խաչվէճի Վարդան և Հէքիմեան Աւետիս՝ չորսական, իսկ Թէլլալ Մատաթ և Սօլագ՝ երեքական տարի թիապարտութեան կը դատապարտուին։ Նոյնպէս փախստական Սեղանաւոր Մարգար 4 տարի թիապարտութեան և անձնական կալուածոց գրաւման կը դատապարտուի։

Այս դատի բոլոր նիստերուն խուռն բազմութիւն մը ունկնդրաց յատուկ սեղանները գրաւած էր։

ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՄ
ԶՐՈՒՑԱՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏ
ՈՒՍՄԱՆ
ՖՐԱՆՍԱՑՒՈՑ ԼԵԶՈՒԻ

Ի ՊՈԼԻՍ
Վարժարանաց եւ Ընտանեաց [illegible]

ԳՈՐԾ
ԷՄԻԼ ՕԹԹՕ ՅԻ
փոխադրեաց ի Հայ ի Գերմանացի բնագրէն
Ե. Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Մինչեւ ցարդ Հայ դասատանց մէջ գաղղիարէն լեզուն օգտակար եւ դիւրին եղանակաւ Հայ ուսանողաց սովրեցնելու համար մեծ հոգ կը տարուի. եւ յաճախ ի գաղղիագիտաց սոյն լեզուն դիւրամատչելի ընելու եղանակին համար մի քանի գրքեր հրատարակեցին որք են գերմանացի գրականութեան մէջ գտնուող ընտիր հեղինակներու գործքերէն Օլլէնտորֆի եւ Ահնի։

Եղնիկ էֆ. տէր Յովհաննէսեան տեսնելով որ սոյն լեզուն աւելի եւս դիւրամատչելի ընելու համար աւելի յարմար դասագիրք մը կը պակսի, ձեռնարկեց եւ վերջացուց Էմիլ Օթթօյի զրուցատրական Նոր մեթոտն որ իւր տեսակին մէջ եզական է, եւ որ միշտ վառ կը պահէ ուսանողին եռանդը. գրուած է գողտրիկ ոճով և դիւրըմբռնելի եղանակաւ, ինչպէս նաեւ գիտական, պատմական եւ բանաստեղծական հրահանգիչ օրինակօք եւ բացատրութեամբ։

Սոյն դասագիրքը կ՚ուսուցանէ Ֆրանսական լեզուն կարճ միջոցի մէջ անսխալ արտասանել, հասկնալ, գրել եւ խօսիլ։ Ամբողջ գործն երկու մասէ եւ 66 դասէ կը բաղկանայ. իւրաքանչիւր դաս իւր կանոններուն հրահանգները, բառերն եւ զրուցատրութիւնք միանգամայն կը բովանդակէ։ Երկու մասերն ալ հրատարակուած են։

Գործոյն պարունակութեան հետ կանոնաց աւանդման թէ Հայ եւ թէ Ֆրանսական ոճից եւ ասացուածոց ճշգրիտ մեկնութեանց մասին թարգմանչին տարած փոյթը գիտելով ձեռնարկեցինք սոյն գործոյն հրատարակման, վստահ լինելով թէ այս դասագիրքն մեծ ընդունելութիւն պիտի գտնէ Հայ ուսանողաց կողմանէ։

Ա. մասին գինն է Պոլսոյ եւ շրջակայից համար 8 ղրշ., իսկ հեռաւոր երկրաց համար 10 ղրշ.։

Բ. մասը կանխիկ վճարողաց համար 8, իսկ յետ հրատարակութեան գնողաց համար 10 ղրշ. է։

ՅՈՎՍԷՓ ԴԱՎԱՑԵԱՆ
1—4

ՈՒՍՈՒՄՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԻ
Յօրինեաց
ԵՂԻՇԷ ՎԱՐԴ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Նախնական կրթութեան յատկացեալ բարոյականի սոյնօրինակ դասագիրք մը առաջին անգամ ըլլալով ի լոյս կ՚ընծայուի, մեծ խնամով և բոլորովին գործնական ծրագրով պատրաստուած. իւր համառօտութեամբն հանդերձ, կը բովանդակէ ընկերային և անհատական պարտուց բոլոր սկզբունքներն, որոց ուսումը կրնայ յոյժ օգտակար ըլլալ դեռափթիթ հայ մանկանց բարոյական զարգացման։ Մասնաւորապէս բարոյագէտ և մանկավարժ դասատուաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի սոյն նորատիպ դասագրոյն կարեւորութեան վրայ։

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով, ի գին 3 դահեկան. կեդրոնատեղին է Գափաֆեան գրատուն, Զաքմաքճըլար փողոց, Թիւ 20։ 3—20

ԺԱՆ ԲՍԱԼԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գօլդ-Գափու, կալաթայի աշտարակին դիմաց և Եազըճը փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663.— ԱՄԷՆ տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ — ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— ԱՄԷՆ տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, գահաւորակներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ.— ԱՄԷՆ տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ՚ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։
Նշ. Չշփոթել ԲՍԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

Տոք. Գ. Տուզաղլեան, որ երկար ատեն Նիւ-Եորքի բժշկական համալսարանի մէջ ուսած եւ նոյն քաղաքի հիւանդանոցին մէջ աշխատած է, երեք տարի Թուրքիոյ այլ և այլ կողմերն իւր արուեստն յաջողապար ի գործ դնելէ վերջ, այժմ հաստատուած ի Կ. Պոլիս, եւ կը բնակի Կէտիկ-բաշա Ճատտէսի Թիւ 117 տան մէջ, եւ պատրաստ է իւր բնակարանին մէջ ընդունիլ հիւանդներ ամեն օր մինչեւ կէս օր։ Նաեւ հիւանդներ դարմանելու համար կը գտնուի՝ ամեն շաբաթ օր կէս օրէն վերջ Գաղտչի Գափու Իքի Գափուլու Միսիսի Սինապեանին դեղարանն, ամեն հինգշաբթի կէս օրէն վերջ Սամաթիա Միսիսի Ճիվանեանին դեղարանը, ամեն երկուշաբթի կէս օրէն վերջ իւր տան մէջ՝ իրեն դիմող կարօտեալները ձրիապէս դարմանելու, եւ այս օրերէն զատ բոլոր միւս օրերն կէս օրէն վերջ Բերա Մեծ-Փողոց 168 Միսիսի Բիւչիւքեանի դեղարանն։

Տոք. Տուզաղլեան յատուկ ուսումնասիրութեան առարկայ ըրած է ներքին և ծննդական գործարանաց հիւանդութիւններն եւ մանկաբարձական ճիւղն։
12—20

Օ ՖԱՊՐԻՔ ՌԷԻՆԻ
340—ԲԵՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—350
Պօն՚ Մարշէի քով (Նախկին տուն Շավէնի)

Միացեալ Գործարանաց մեծ վաճառատանց տէրք, հաւատարիմ իրենց սկզբանց որ է իրենց ապրանաց մթերքը վերանորոգել ամեն եղանակին, որոշած լինելով ծանր զոհողութիւններ ընել, յունուար 12/24 սկսեալ կազմակերպած են արտասովոր վաճառում մը, գնորդաց համար յոյժ նըպաստաւոր պայմաններով։ Ուստի վստահ են թէ ամեն ոք պիտի փութայ առիթէն օգուտ քաղելով չափազանց զեղչեալ գընումներ ընել։

Ծան. Ձմրան յատկացած լինելուն պատճառաւ, ձմեռնային ապրանքները մանաւանդ մեծ զեղչով պիտի վաճառուին։

Աւասիկ ի վաճառ հանուած ապրանքները։

Ամեն տեսակ Բրդեղէնք և Մետաքսեղէնք, Ֆրանսական և անգլիական ընտիր կտաւներ, ամեն գոյնէ Ատլասքան, սեւ և գունաւոր Թափթա, Ժանեակք, Մատամբոլ, Սամիրքան, Սաուլի, աչագին քանակութեամբ Ֆուլարա եւ Կօլիկ, Հովանոցք, Շալիկք, ստուերաց Բաճկոնակք, Սեղանի Անձեռոցք և Սպասք, Վերմակներ, Թաշկինակներ, Ձեռնոցք, Սեղմիրանք, և հազար ուրիշ նիւթեր արանց, կանանց և տղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Գեղաճիկս Ժէրսէյներ, 80 ղրշէն 48ի իջած։
Մետաքս Սադէն, կանգունը 5½էն 3½ի.
Բրդէ շրջազգեստներ, սկսեալ 6½ ղրշէն.
Արանց համար զուտ բրդեայ բաճկոնակներ, սկսեալ 7 ղրշէն։
Կապասեաց համար Գուէթոն, կանգունը 1¾ ղրշ։
Ամերիկեան կտաւ, 24 եարտանոց ծրարն 28 ղրշ.։
Ֆանիլա զուտ բրդէ, կանգունը 2¼ ղրշէն սկսեալ։
Սեւ մերինոս, կանգունը 3¾ ղրշէն։
Որսի համար արանց ժիլէներ, 12 ղրշէն։
Գունաւոր ֆլանելէ շապիկներ 12 ղրշէն
Հոտաւէտ իւղեր, Ժապաւէնք, Ժանեակք։

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՆ
8—15

ԱՌ ՏԻԿՆԱՅՍ

Յաճախ կը պատահի որ կուրծքը կը յոգնի ծխախոտի մուխէն եւ շնչափողի խողովակները կը գրգռուին։ Այս պարագային մէջ, լաւագոյն բանն է ՆԻՔՈՍԻՏԻ բաստիլ մը առնուլ մէն մի գլանիկէ յետոյ։

Այս հիւթահամ շաքարահատը կը զովացնէ շնչառութիւնը, կը մեղմէ խողովակաց ցաւերն եւ բարերար ազդեցութիւն մ՚ի գործ դնէ, որովհետեւ կը պարունակէ ծխախոտին դեղթափը եւ կը ջնջէ անոր վնասակար ազդեցութիւնները։

Նիքօսիտի Բաստիլի տուփերը կը ծախուին ի գին 4 ղրուշ. կը գտնուին ամեն լաւ դեղատանց մէջ։ Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մըթերանոցն, Ղալաթիա մեծ փողոց Թիւ 35 (Կայարան Թրամուէյից)։

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Պէյգօզ տէպպաղխանէսի իչին նիւմունէ վէ չուրուքը մուզայէրէքէսինէ թէվֆիգան միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան էքի պին գըյէի ճէտիտ վաքէթանըն պէհէր գըյէի ճէտիտի էիրմի դուրուշա թալիպի եօզպաշը օղլու չըգըպամը պուլունմըշ օն պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթ՚իսի վերիլէճէկինտէն, իթայա թալիպ վէ օն իքինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ եւզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 շուպաթ 1887
Նօ. 17 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչին միւթթէֆէխ նիւմունէ վէ չուրութը մուզայէրէքէսինէ թէվֆիգան մէվգըի միւնագասայա գօնուլան վէ էվվէլճէ տախի դաղեմթալարըն իլան գըլընան էքի խիւզ եարտալը վէ տէվէ մարգալը էքի խիւզ էլլի պին ատէտ սիւաչ վէ օն պին ատէտ գըրմըզը մագարա իւլէկլինին պիրպիրի իւզէրինէ պէհէր ատէտի էիրմի էքի բարայա թալիպի էօզտէսինտէ օլուպ չուպամթը պուլունմըշ օն պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայը պիլ իճրա մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթ՚իսի վէրիլէճէկինտէն, իթայա թալիպ վէ օն իքինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ եւզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 շուպաթ 1887
Նօ. 16 2—3

ՍՕՋԻԴՐԻՔՈՆ

Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ այս պատրաստութիւնն, Սօզիտըէնթ, ամենազօր դարման մ'է հերաց, մօրուքի և յօնքերու պահպանման համար։ Մազերը կ'աճին իրեն նախկին առուգութեամբ, կակուղութեամբ և ուժով, որք յայտնի նշաններն են առողջութեան։

Այս պատրաստութիւն զօրաւոր դարման մ'է ճաղատութեան դէմ. կ'անհետացնէ թեփն. կը կասեցնէ հերաց, մօրուքին և յօնքերուն անկումն և թափած տեղերուն փոխարէն նոր մազ կը բուսցնէ։

ՏԱՍՆԵՒՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ազդեցութիւնը ճանչցուած է նշանաւոր բժիշկներէ։ Գործածութիւնն յոյժ դիւրին,—օրն անգամ մը շփել մազերը։

Շիշին վրայ պէտք է պահանջել Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ ստորագրութիւնը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղի
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ
244, Բերայի Մեծ փողոց, 244
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՕՋԻԴՐԻՔՈՆ
ՍՕՋԻԴՐԻՔՈՆ
ՍՕՋԻԴՐԻՔՈՆ

ՄԷՀՄԷՏ ՈՒՍՏԱ

ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՃԷ ԳԱԲՈՒ
ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆԻ ԴԷՄ ԹԻՒ 9

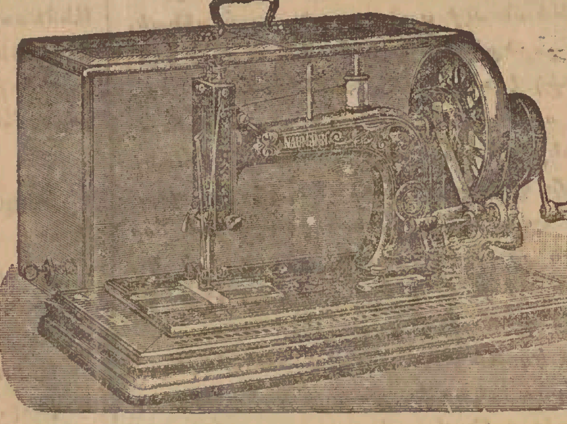

Թնդանօթարանի արհեստական գունդին մէջ իւր ուսումն առած լինելով քսան տարիէ ի վեր մեքենագործութեամբ կ'զբաղի և կատարեալ փորձառութիւն ստացած է իւր արհեստին մէջ։

Վերոյգրեալ մթերանոցին մէջ կը վաճառուին ամեն տեսակ առաջնակարգ կարի մեքենայներ։ Մէհմէտ Ուստա յանձն կ'առնու իւր վաճառած մեքենայներն ի հարկին ձրիաբար նորոգել մինչեւ ութը տարի։ Իւր վաճառածէն զատ եթէ ուրիշ մեքենայներ ալ ներկայացուին նորոգութեան համար Մէհմէտ Ուստա պատրաստ է խիստ աժան գնով կատարել հարկ եղած նորոգութիւնները։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ
Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ Կ'ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՑ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԵՆՔ

ՏՈՔԹՈՐ Տ. ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՈՎԷՆԻ
ՉՈՐ ԲԼԱՔՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՆՇԱՆ
DVM

ԱՐԾԱԹԻ ԺԷԼԱԹԻՆՕ-ՊՐՈՄԻՒՐՈՎ

Կեդրոնատեղի. ԷՏՈՒԱՐ ԾԱՆՆԻ, դեղավաճառ,
Ընդհանուր գործակատար Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար,
Հարաճճի խան, Պոլիս, Մըսըր Չարշի մօտ։

Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին լուսանկարչութեան ամեն պիտոյքները։

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Ի ՊԱՑՔԷԼ ՀԱՌՈՋ
ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕՔՈՒՇՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն
ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւլն.
ԱՑՑԵՏՈՄՍՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը Թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ, գրիչ, տոմարք, պայուսակ, գրպանակ եւլն. եւլն.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ

Գ. Գ. ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ պատիւ ունին ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան թէ Լիոնի ամենակարեւոր և լաւագոյն գործարանաց հետ յարաբերութիւն հաստատած լինելով, այս անգամ եւս այլեւայլ տեսակ ընտիր ՄԵՏԱՔՍԵԱՅ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ հաւաքում մը ինչպէս նաեւ Փարիզու վերջին նորաձեւութեան վերաբերող կօնֆէքսիոններ բերել տուած են յոյժ համեստ և լաւագոյն գներով։

Յիշեալ վաճառատուները կը գտնուին ի Մեծ-Շուկայ Կ. Պոլսոյ։

Ի Քէչէճի-խան Թիւ 3. 4.
Ի Քիւրքճիլէր » 21.
Սանտալ Պէտեսթէնի դուռը » 34.
Ի Գալփաքճըլար պաշը » 31. 33.
24—36

ՍԻՆԿԷՐԻ
ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻԿԷԼԻՆԿԷՐ
Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
Ծովային, գետային և ցամաքային ապահովութեան
Մէհմէտ Ալի բաշա խան, 2, Պոլիս

Ստորագրեալքս, Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունին ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած են Մանհայմի ՌԷԱՍԻՒՐԱՆՍ ՄԱՐԻԹԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատապէս կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը Ֆր. 15.000 000
Դրամգլխ. չվճարեալ մասն հանուած 7.500 000
Պահեստի դրամագլուխ 775.000
Պաշտօն ստանձնեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար 1.750.000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռէասիւրանս Մարիթիմ Ընկերութիւնն ամեն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ շոգենաւով, առագաստանաւով, երկաթուղւով եւլն. ներածեալ կամ արտածեալ ապրանաց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնը նաեւ մասնակից է «ԱՐԺԷԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»

Union pour l'Assurance de Valeurs

և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Փրանքի

դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արժէթուղթ, կտրոն, պանքանոտ, գոհարեղէն եւլն., որք կը ղրկուին թղթատարութեան և սուրհանդակաց միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կազմող ընկերութեանց անուանքն տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան։

Աւասիկ ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏԵԱՐՑ անուանները.

Բարիզ	Գոնդուար տ'էսգոմբդ տը Բառի
Լոնտոն	(Լընտըն Էնտ Գաունդի Պէնքին և ընկ. (Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա (Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պերլինի գերմանական Պանքա
Ամստերտամ	Ամստերտամի Պանքա
Անվերսա	Առեւտրական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուսել	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հանրական Պանքա
Պերլին	Ս. Պլայխրէօտէր
Վիէննա	(Գրետիտ Անշդալդ (Առեւտրական Պանքա Վիէննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Է. Կիւնցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ճենովա	Բոտ. Հոֆեր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գռամեր եղբարք
Պուքրէշ	Ռումանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմաններն և գները յոյժ չափաւոր են։

[illegible], Հ. Օպէր, փորձագէտ Վէրիդասի ծովային գործոց գրասենեակին, Ծարըճըզ խան, 6, Կալաթա։

Ընդհանուր գործակատար
Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրփուլ և Միջերկրականի միջեւ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Գլասկովի, Մանչէսդրի, Պրատֆորտի եւլն. եւլն. համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին սպասաւոր մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Մասնաւոր շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնուիք, փետր. 16ին Լիվըրփուլէն ասդ կ'սպասուի։

Գործակալ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՕԼԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի փաշա խանի Ղալա
511

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրփուլ և Արեւելքի միջեւ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Ալճէրիան	2500	Ֆլորէնթեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուղեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէպդիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիպուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիգուր	800
Տուրօյ	700	Օսբրէյ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3300
Ֆալթեան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա.
Նաւատարք, Գարոնայք Ֆրէտ. Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրփուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քասվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալդա, Ա. Քամիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադօ.
Զմիւռնիա, Ռ. Ուիթօլ և ընկ.
512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարաթոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Մելօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Ութէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գամպրիա	2,500	Օթրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գադօ	2,000	Բասիֆիգ	1,200
Գոմօ	2,700	Բալերմօ	3,200
Տիդօ	2,500	Բառօգէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիգօ	2,800
Էրատօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալգօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօմէօ	3.500
Կալիլէօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիդանա	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սօրենտօ	4,300
Հանսօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալգօ	3,000	Թիպէր	1,300
Հումպէր	1,200	Թօրէլլօ	2,800
Ճիւնօ	2,300	Վառանգօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Եէտտօ	1600
Քօլինօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41,0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կ'ընծայուին

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա
514

ՔՐԻՍԹՕՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Տիեզերական Ցուցահանդէս 1878 է
ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ
Որ միմիայն տրուած է
Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց

MARQUE DE FABRIQUE

և ՔՐԻՍԹՕՖԼԻ անունն ամբողջ
Միակ երաշխաւորութիւն
Գնորդին համար

ՔՐԻՍԹՕՖԼԷ ՍՊԱՍՔ
ՕՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՅ ԱՐԾԱԹԱԶՕԾԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յոռութեան շնորհիւ կրնայ լինել, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ԾԱԽԵԼ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ՉԱՓ ԱԺԱՆ

Գնողին միտքն հանդարտ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱՌԱՋՆԱՅ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իբր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՕՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՕԼԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինել, որպէս կ'երաշխաւորենք, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց,
ՔՐԻՍԹՕՖԼ և ԸՆԿ

ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ առաջին կարգի և զուտ պողպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենայներու համար։

ՈՒԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և պողպատէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴԱՐԲՆԵԱԼ առարկայք։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վաճառական և ընդհանուր գործակալ
ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
Գէորգ պէյ խան, Եիւքսէք Գալտըրըմ
Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի
ՄԻԼՆԸՐԻ ԴՐԱՄԱՐԿՂԵՂՑ
Որոնք դիմացած են հրդեհի և խորտակման

Գնողաց համոզման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր աշխարհի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ
Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանին
ՃՕՆ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԱՂԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ԶՄԵԼԻՔ
Նոյն վաճառատան

ԲԵԴՐՈԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ
Նոր կատարելագործութեամբք շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարութեամբ կ'ընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել։

ՀԱՐՄԱՆԵԿԱՆ ԾՈՂԿԱՓՈՒՆՋ
ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ, ՄԱՔՐՈՂ ԴԵՄՔԻ, ՄՈՐԹ ԾՈՂԿԱՓԹԻԹ, ՄՈՐԹ ԹԱՐՄ։

Ընդամէնն մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթերէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելուն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարեան փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցանները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն թրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ աս ամեն բանով անկարելի կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նմանապէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Վաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Կը գտնուի Ն. և Ժ. Գանզլիք եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա, Մեծ փողոց. Էտմընտ Գարուանա, Անգլիական մթերանոց, Եիւքսէք Գալտըրըմ. և Իպլիտոր Լագանոտէլլա, 433, Բերա Մեծ փողոց։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բաթումի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Բաթում երթալիք յատուկ շոգենաւն է լը Մէնէրէ որ փետրուար 30ին Մարսիլիայէն և փետր. 16 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Ուղեւորի և բեռի ապահովութիւն

Նաւուղղեաց, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹԷ ՌԸՊՈՒԼ,
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մոմհանէ փողոց, Թիւ 14
514

ԲԱԲԱՅԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրփուլ, Միջերկրականի և Օտեսայի միջեւ
կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Գէջ
Արգատիա	2,500	Ռանձըն
Աղեքսանդրիա	2,500	Գրուիկշանք
Լագոնիա	2,500	Ռէիլըր
Մասէտոնիա	3,500	Մորշ
Բուլգարիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱՐԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
513

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրփուլ և Միջերկրականի միջեւ բանող
շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանոբուս	4200	Ալֆիուս	3000
Ֆէրոս	4000	Օնայրիս	3000
Օզիրիս	4000	Նեֆթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բերա	3000
Թիպս	3250	Լոգիուս	800
Մէմֆիս	3250	Օլինթուս	800
Մարիօթիս	3250	Սեպիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրփուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ
ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 44	7 12	7 45	8 9	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 30	2 1	2 54	3 41	4 9	4 42	5 11	5 39	5 55	6 37	...	...	...	...
Գումգափու	6 24	6 3	7 22	7 55	8 18	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 39	2 10	3 3	3 50	4 18	4 51	5 20	5 48	6 4	6 46	...	...	...	...
Ենի-գաբու	6 28	6 57	7 26	...	...	8 53	9 23	...	10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 14	3 7	3 54	4 22	4 55	5 24	5 52	...	6 50	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 34	7 3	7 32	...	...	8 59	9 29	...	10 39	11 7	11 41	12 9	1 49	2 20	3 13	4 ...	4 28	5 1	5 30	5 58	...	6 56	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 7	7 38	8 5	8 26	9 4	9 32	10 1	10 43	11 10	11 45	12 12	1 52	2 24	3 17	4 4	4 31	5 6	5 33	6 1	6 13	7 1	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 49	7 19	7 50	8 19	...	9 16	...	...	10 55	...	11 58	...	...	2 36	3 28	4 16	...	5 18	...	...	6 25	7 12	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 28	7 59	8 31	...	9 25	...	...	11 4	...	12 8	...	...	2 45	...	4 25	...	5 27	...	...	6 35	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	8 40	...	...	...	...	...	...	12 16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ
ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1				
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 35	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 52	...	...	...	...	...	...	...	...	6 25	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	6 44	...	7 41	...	8 40	...	9 39	...	...	11 21	...	2 1	...	2 54	...	...	4 42	...	5 50	...	6 36	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 25	6 54	7 27	7 51	...	8 50	...	9 49	...	...	11 31	...	2 11	...	3 4	3 51	...	4 52	...	6 ...	...	6 49	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 6	7 39	8 3	8 34	9 4	9 38	10 1	10 14	11 16	11 44	1 24	2 23	2 48	3 16	4 3	4 36	5 5	5 38	6 12	6 31	7 3	...	...	...	...
Սամաթիա	6 42	7 10	7 43	8 7	8 38	9 8	9 42	...	10 18	11 20	11 48	1 28	2 27	2 52	3 20	4 7	4 40	5 9	...	6 16	6 35	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ենի-գաբու	6 48	7 16	7 49	8 13	8 44	9 14	9 48	...	10 24	11 26	11 54	1 34	2 33	2 58	3 26	4 13	4 46	5 15	...	6 22	6 41	...	...	...	...	...
Գումգափու	6 52	7 20	7 53	8 17	8 48	9 18	9 52	10 10	10 28	11 30	11 58	1 38	2 37	3 2	3 39	4 17	4 50	5 19	5 47	6 26	6 45	7 12	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 ...	7 28	8 1	8 25	8 56	9 26	10 ...	10 18	10 36	11 38	12 6	1 46	2 45	3 10	3 38	4 25	4 58	5 27	5 55	6 34	6 53	7 20	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբից մէջ միայն թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։